

**STUDIUM
UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

**GMINY
PŁOŃSK**

**UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

(zmiana – tekst jednolity)

uchwała nr III / 17 / 2010 Rady Gminy w Płońsku z dnia 29 grudnia 2010 r.

załącznik nr 1

WSTĘP

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płońsk, zatwierdzonego uchwałą nr XLIV/212/2002 Rady Gminy w Płońsku z dnia 05 lipca 2002 roku w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, jest sporządzona w związku z uchwałą nr XIII/76/07 z dnia 28 września 2007 roku Rady Gminy Płońsk w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płońsk, na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80/2003, poz. 717, z późniejszymi zmianami). Zgodnie z tą ustawą celem studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania, jako wiążących dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowymi przesłankami do podjęcia sporządzenia zmiany studium były:

- wnioski w zakresie zwiększenia i weryfikacji obszarów preferowanych w studium pod różnego rodzaju zabudowę i zainwestowanie,
- konieczność wprowadzenia ustaleń oraz zmiany ustaleń, których brak lub sposób sformułowania utrudniał optymalną gospodarkę przestrzenną w mieście i gminie,

(Powyższe, o charakterze doraźnym, przesłanki nie mają istotnego znaczenia dla, określonych w dotychczas obowiązującym studium, celów i kierunków rozwoju).

Dodatkowo bardzo istotną przesłanką podjęcia sporządzenia zmiany studium była przesłanka formalna, wynikająca z odmiennego umocowania prawnego studium w obecnie obowiązującej ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w stosunku do jego umocowania wynikającego z ustawy, pod rządami której było sporządzone. Obecnie obowiązująca bowiem konieczność „zgodności” miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z ustaleniami studium sporządzanego w sytuacji jedynie konieczności „badania spójności” z nim tych planów, sprowadziła studium do roli quasi decyzyjnej, czyli do roli do której nie było przygotowane.

Potrzeba zmiany studium zaszła przy niezmiennych istotnych uwarunkowaniach zagospodarowania przestrzennego gminy, wynikających z nich możliwości szans oraz podstawowych problemów rozwoju i w związku z tym przy zachowaniu określonych w nim celów i kierunków rozwoju. Zaszła bowiem, w okresie obowiązywania studium, zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy nie rzutują na uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego w stopniu mogącym mieć wpływ na zmianę, określonych w tym studium, kierunków jego zagospodarowania.

W związku z powyższym projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Płońsk przygotowano uwzględniając zmiany, które zaszły w zagospodarowaniu przestrzennym w latach 2002 – 2008.

W części I – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, zostały wprowadzone zmiany techniczne oraz porządkujące zawartą problematykę, zostały uaktualnione dane oraz wzięto pod uwagę nowe uwarunkowania, które zaistniały po roku 2002 lub ich uwzględnienie wynika ze zmienionych przepisów prawnych.

I. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Integralną częścią opracowania jest plansza dla terenu gminy w skali 1:10000 – uwarunkowania przestrzenne.

1. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE i powiązania funkcjonalno - przestrzenne

Gmina Płońsk jest gminą wiejską, położona jest w centralnej części powiatu płońskiego, który z kolei usytuowany jest w północno - zachodniej części województwa mazowieckiego, zajmuje 127 km², co stanowi ok. 9,18 % ogólnej powierzchni powiatu. Gminę zamieszkuje 7 325 osób, tj. ok. 8,36 % ogólnej liczby ludności powiatu (4 pozycja, po gminach: Raciąż, Czerwińsk n. Wisła i Baboszewo pod względem zaludnienia wśród 10 gmin powiatu) i ok. 0,14 % ludności województwa mazowieckiego.

Sąsiaduje z 6 gminami powiatu płońskiego: Baboszewo, Sochocin, Joniec, Załuski, Naruszewo i Dzierżążnia.

Ośrodkiem obsługującym gminę jest miasto Płońsk - ośrodek obsługi regionalnej, będący siedzibą samorządu powiatowego. Gmina Płońsk położona jest wokół miasta które, zajmuje powierzchnię ok. 11 km² i posiada 22.957 mieszkańców. Ludność miasta skupia ponad 25 % ogólnej liczby ludności powiatu. W mieście zlokalizowane są instytucje administracji samorządowej, rządowej i specjalnej, instytucje obsługi biznesu oraz usług handlu.

W granicach gminy (poza miastem), znajduje się 41 miejscowości. Największymi pod względem zaludnienia miejscowościami są: Szerominek - 554, Bońki – 432, Skarżyn – 413, Arcelin - 371 i Siedlin - 367 mieszkańców.

Zewnętrzne, drogowe powiązania komunikacyjne gminy zapewniają, przebiegające przez teren gminy, drogi krajowe: nr 7 relacji Gdańsk - Warszawa – Kraków - Chyżne, nr 10 Szczecin – Piła – Toruń - Płońsk, nr 50 Ciechanów – Płońsk - Wyszogród – Sochaczew – Grójec – Ostrów Mazowiecka. Układ ten uzupełnia droga wojewódzka nr 632 relacji Płońsk – Nasielsk – Legionowo - Marki oraz sieć dróg powiatowych a także linia kolejowa relacji Nasielsk - Sierpc - Toruń z przystankami w Michalinku, Płońsku i Arcelinie.

Wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo rozwijające się na bazie gospodarstw indywidualnych. Wynika to z dotychczasowego charakteru zagospodarowania terenu opartego na, sprzyjających rozwojowi tej funkcji, uwarunkowaniach.

2. STAN I ZASOBY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

2.1. Zasoby i warunki środowiska

Geomorfologia

Gmina Płońsk leży w makroregionie Nizina Północnomazowiecka, w północno-wschodniej części jednostki fizyczno-geograficznej zwanej Wysoczyzną Płońską. Obejmując zachodnią część północnego Mazowsza, stanowi ona równinę moreny dennej

ze śladami tzw. moreny czołowej ciągnącej się wzdłuż doliny Wisły od Płocka do dolnej Narwi.

Kształtowanie się rzeźby analizowanego terenu przebiegało pod dominującym wpływem procesów akumulacji lodowcowej w plejstocenie. Decydującym okresem rzeźbotwórczym był okres recesji ostatniego lądolodu stadiału Wkry zlodowacenia środkowopolskiego. W wyniku deglacjacji utworzyła się pofałdowana powierzchnia wysoczyzny morenowej zbudowana z utworów lodowcowych i wodnolodowcowych. Późniejsze procesy erozyjno-denudacyjne doprowadziły do wyrównania jej powierzchni oraz utworzenia sieci dolinek erozyjnych.

Najstarszą formą morfologiczną i zarazem obejmującą przeważającą część powierzchni gminy Płońsk jest płaska (o spadkach nieprzekraczających 5°) wysoczyzna morenowa. Wznosi się ona na wysokości 108-120 m n.p.m. Zbudowana jest głównie z glin zwałowych, pokrytych lokalnie cienką warstwą iłów warwowych lub piasków fluwioglacjalnych.

Z tzw. etapu płońskiego pochodzi wydłużona strefa czołowo-morenowa (na południe od Płońska). Jest to wyniesiona do ca 130 m n.p.m. partia wysoczyzny morenowej nadbudowana grubym materiałem wodnolodowcowym.

Środkową część gminy Płońsk zajmuje dolina rzeki Płonki, rozszerzająca się w kierunku wschodnim. Obejmuje ona wąskie koryto z tarasami, w tym z tarasem zalewowym o szerokości do 200 m, będącym najmłodszą formą morfologiczną. Taras zalewowy rzeki Naruszewki płynącej w południowej części gminy jest znacznie mniejszy, a krawędzie doliny wyższe, dochodzące do 10 m.

Z wymienionymi dolinami rzek związane są genetycznie liczne, lecz niewielkie (płytkie – do 5m i spadkach poprzecznych do 15°) dolinki erozyjne prowadzące okresowo wody roztopowe.

Budowa geologiczna

Na przeważającym obszarze gminy występują utwory czwartorzędowe. Największe powierzchnie położone na północ jak i na południe od doliny Płonki pokrywają gliny zwałowe (morenowe) oraz piaski i żwiry lodowcowe, pod względem wiekowym odpowiadające stadielowi północnomazowieckiemu zlodowacenia środkowopolskiego. Z tym zlodowaceniem związane są również lokalnie występujące płyty piaszczysto żwirowych utworów fluwioglacjalnych eksploatowanych w rejonie Dalanówka, a także rozległe płyty utworów zastoiskowych (iły i mułki warwowe) występujące na północ od Płońska i eksploatowane w rejonie Ćwiklina, Cieciorok i Arcelina.

W dolinie rzeki Płonki jak i mniejszych cieków obecne są utwory związane ze zlodowaceniem północnopolskim (namuły holoceni). Starsze utwory morenowe zlodowacenia południowopolskiego występują na wschód od miasta Płońska. Mniejsze rozprzestrzenienie niż osady tworzące się w bezpośredniej obecności lądolodu, mają pokrywowe utwory eluwialne o miąższości do 2 m oraz piaski rzeczne i osady organogeniczne. Łączna miąższość czwartorzędu wynosi od 0 do ca 120 m (średnio 30-60 m).

Trzeciorzęd reprezentują plioceni iły i mułki odsłaniające się w rejonie wyniesienia strefy czołowo-morenowej. Wychodnie te są wynikiem silnych zaburzeń glacictektonicznych w plejstocenie. Deniwelacje stropu pliocenu na stosunkowo niewielkiej odległości ca 3 km sięgają 140 m tj. od wypiętrzeń pliocenu w rejonie Pilitowa – 120 m n.p.m. do 20 m p.p.m. w rejonie Skarżyna. Przeciętnie strop utworów trzeciorzędowych znajduje się na wysokości 40 – 80 m n.p.m. Całkowita miąższość utworów

trzeciorzędowych sięga 200 m, z czego ca 150 m przypada na wspomniane utwory pliocenu (iły jeziorne). Utwory miocenu (piaski lądowe z wkładkami węgla brunatnego) mają miąższość 25-30 m. Niewiele mniejszej miąższości są utwory oligocenu (piaski morskie, glaukonitowe), w podłożu których na głębokości ca 250 m znajdują się osady kredy górnej.

Podłoże obszaru gminy w większości budują grunty nośne. Grunty słabonośne, nienadające się do bezpośredniego posadowienia fundamentów, występują jedynie w obrębie obniżeń terenu i dolin rzecznych.

Szata roślinna

Obecny stan szaty roślinnej na terenie gminy Płońsk ukształtował się pod wpływem wielowiekowej działalności gospodarczej, w wyniku której większość naturalnych zbiorowisk została zastąpiona przez układy wtórne będące pod stałą presją człowieka. Przekształcenia szaty roślinnej doprowadziły do ukształtowania się na tym terenie krajobrazu charakterystycznego dla rejonów rolniczych.

W krajobrazie dominują pola uprawne oraz zabudowa zwarta i rozproszona wraz z towarzyszącą jej zielenią oraz zbiorowiska chwastów ruderalnych. Niewielkie powierzchnie przypadają na półnaturalne zbiorowiska łąkowe i bagienne, ograniczone do pasów wzdłuż cieków oraz rozproszonych płatów w bezodpływowych zagłębieniach.

Wg stanu na koniec 2007 roku grunty leśne w gminie Płońsk zajmują 715,4 ha, co stanowi 5,6% jej ogólnej powierzchni. Gmina odznacza się bardzo niskim stopniem lesistości (powiat płoński 13,2%, województwo mazowieckie 22,3%). Lasy państwowe zarządzane przez Nadleśnictwo Płońsk stanowią około połowę powierzchni leśnych. Należą tu uroczyska: Ilinek, Skarżyn, Żurawin, Skrzyńki, Brody, Bogusławice, Kręcica, Strubiny, Koziminy i Słuszewo. Znaczne rozdrobnienie kompleksów leśnych nie sprzyja prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśnej.

Lasy występują w formie niewielkich płatów, rozrzuconych wśród pól. Grupują się zwłaszcza w południowej i wschodniej części gminy. Największy udział lasów w powierzchni ogółem (powyżej 8%) występuje w następujących wsiach:

- Kręcica	(25,9%),	- Szerominek	(9,1%),
- Bogusławice	(18,5%),	- Strubiny	(8,6%),
- Skarżyn	(17,7%),	- Cieciorki	(8,4%).
- Woźniki	(13,2%),		
- Koziminy Stare	(9,9%),		

Z kolei najmniejszy udział lasów w powierzchni ogółem (poniżej 1%) występuje w miejscowościach:

- Szeromin	(0,0%),	- Michowo	(0,5%),
- Poświętne	(0,04%),	- Strachowo	(0,8%),
- Rażniewo	(0,04%),	- Młyńsk	(0,9%).
- Dalanówko	(0,05%),		
- Ćwiklin	(0,2%),		
- Pilitowo	(0,3%),		
- Ilino	(0,4%),		
- Siedlin	(0,4%),		

Znaczna część lasów posiada drzewostan sztucznie wprowadzony, typu jednowiekowych i jednowarstwowych monokultur. W skład monokultur wchodzi głównie nasadzenia sosny, w mniejszym stopniu brzoza i osika. Drzewostan pochodzący z naturalnego odnowienia występuje przede wszystkim na siedliskach podmokłych (olcha), a na innych siedliskach głównie jako przedplon (brzoza) bądź domieszka w starszych monokulturach (brzoza, dąb, grab).

Gleby

Pokrywą glebową gminy tworzą utwory wytworzone przeważnie z glin moreny dennej w różnym stopniu odgórnie spiaszczonych.

Typologia gleb jest zróżnicowana. Północna część gminy odznacza się przewagą gleb bielcowych wytworzonych na glinach i piaskach słabo gliniastych oraz czarne ziemie zdegradowane powstałe na piaskach gliniastych i glinach lekkich i średnich. W południowej części dominują utwory zaliczane do gleb brunatnych wylugowanych wytworzonych z piasków słabo gliniastych i piasków gliniastych lekkich na podłożu piasków. Niewielkimi płatami występują tu również czarne ziemie zdegradowane wytworzone na glinach lekkich i piaskach gliniastych mocnych oraz gleby bielcowe na piaskach gliniastych i glinach lekkich.

W dolinach rzek Płonki, Naruszewki i Żurawianki oraz innych zagłębieniach terenowych występują gleby typu mady wytworzone na pyłach lub piaskach gliniastych a także gleby mułowo-torfowe i murszowo-mineralne podścielone piaskiem luźnym, pyłem lub gliną.

Gleby najlepsze jakościowo zaliczane do 1-go (pszenny bardzo dobry) kompleksu przydatności rolniczej zajmują ok. 20 ha i tworzą jeden zwarty płat na terenie obrębu Poświętne.

Obszary gleb bardzo dobrych i dobrych kompleksów 2-go (pszenny dobry), 4-go (pszemno-żytni) i 8-go (zbożowo-pastewny mocny) stanowią ok. 35% gruntów ornych. Gleby takie posiadają dość dobrze wykształcony poziom orno-próchniczny, odczyn obojętny lub słabo alkaliczny, w większości prawidłowe stosunki wodne. Nadają się pod uprawę wszystkich roślin łącznie z warzywami. Zwarte skupiska takich gleb występują w północno-zachodniej i północnej (Szeromin, Szerominek, Arcelin, Ćwiklin, Ćwiklinek, Szymaki, Poświętne, Michowo i Szpondowo) oraz środkowej (Siedlin, Pilitowo, Brody, Strachówko, Dalanówek i Strubiny) części gminy. Mniejsze płaty spotyka się w rejonie południowo-zachodnim (Cholewy, Skarżyn, Skrzyńki, Woźniki). Obszary takich gleb stanowią podstawową bazę dla rozwoju produkcji rolnej.

Gleby słabsze jakościowo zaliczane do kompleksu 5-go (żytni dobry), 6-go (żytni słaby) i 9-go (zbożowo-pastewny słaby) zajmują ok. 58% areалу gruntów ornych. Występują głównie w południowej i środkowej oraz w formie niewielkich płatów również w północnej części gminy. Do głównych roślin uprawnych należą tu żyto, ziemniaki, owies, łubin rzadziej jęczmień lub mniej wymagające odmiany pszenicy.

Gleby naj słabsze jakościowo zaliczane do kompleksu 7-go (żytni bardzo słaby) zajmują ok. 7% gruntów ornych i tworzą niewielkie izolowane płaty występujące w pobliżu wsi Michalinek, Lisewo, Koziminy, Cieciorki. Są to gleby piaszczyste (w klasyfikacji bonitacyjnej zaliczane przeważnie do kl. VI i VIz), których uprawa jest mało efektywna a najbardziej racjonalnym sposobem zagospodarowania takich terenów jest zalesienie.

Łąki i pastwiska zajmują stosunkowo małe powierzchnie i koncentrują się głównie wzdłuż cieków w większości zaliczane są do kompleksu 2-go (użytki zielone średnie) a w klasyfikacji bonitacyjnej do kl. III i IV.

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym analizowany obszar znajduje się w dorzeczu Wkry. Pokryty jest siecią odpływu wód powierzchniowych: rzek, strumieni i rowów melioracyjnych. Największym ciekim jest rzeka Płonka – prawobrzeżny dopływ Wkry, o przebiegu równoleżnikowym z zachodu na wschód, odwadniająca wraz z dopływami ponad 80% powierzchni gminy. Całkowita długość wynosi 42,6 km, natomiast powierzchnia zlewni 430,7 km². Wyływa w okolicy miejscowości Starożreby tj. poza granicą powiatu płońskiego, a uchodzi do Wkry na 39 +200 km biegu rzeki, w pobliżu wsi Kołoząb.

Jednym z większych dopływów Płonki jest ciek Żurawianka, o całkowitej długości 26,78 km i powierzchni zlewni 177,7 km². Żurawianka, płynąca południkowo z południa na północ stanowi na odcinku ca 2 km wschodnią granicę gminy Płońsk.

W południowej części terenu przebiega lokalny wododział oddzielający dorzecze Płonki od dorzecza Naruszewki. Poza fragmentem rzeki Płonki, posiadającej na obszarze miasta Płońska koryto sztucznie ustabilizowane płytami betonowymi, wszystkie rzeki płyną w naturalnych, nie uregulowanych korytach o niewielkim wcięciu i z reguły urwistych brzegach.

Do rzek głównych uchodzą boczne cieki, mało zasobne w wodę, płynące w dobrze wykształconych dolinach. Niektóre z nich posiadają sztuczne, pogłębione i wyprofilowane koryta ułatwiające spływ wód. Ponadto na terenie całej gminy dość licznie występują niewielkie zbiorniki wodne, zarówno pochodzenia naturalnego - starorzecza jak i sztuczne, w wyrobiskach poeksploatacyjnych.

Wody podziemne

Z rozpoznania warunków hydrogeologicznych wynika, że na terenie gminy Płońsk zasoby wodne występują w utworach czwarto – i trzeciorzędowych. Podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia gminy w wodę mają czwartorzędowe poziomy wodonośne. Największe zasoby wodne charakteryzują rejon kopalnej doliny wypełnionej utworami piaszczysto-żwirowymi na zachód i północny-zachód od Płońska tj. na linii Arcelin – Szerominek – Płońsk. Warstwa wodonośna o korzystnych parametrach filtracyjnych występuje tutaj na głębokości 40 – 50m, a wydajność z pojedynczego otworu kształtuje się na poziomie 40 - 100 m³/godz. do powyżej 100 m³/godz. w rejonie miasta Płońska.

Pozostały obszar gminy z uwagi na znaczne powierzchnie utworów nieprzepuszczalnych nie posiada tak korzystnych warunków hydrogeologicznych. Warstwy wodonośne niewielkiej miąższości pozwalają osiągnąć wydajność 10 – 40 m³/godz./otwór.

Z kolei na dużym obszarze wschodniej i centralnej części gminy panują zdecydowanie niekorzystne warunki wodne, gdzie możliwa jest do uzyskania z pojedynczej studni wydajność rzędu 2 – 10 m³/godz. Świadczy to o deficycie wód podziemnych w tym rejonie. Lokalnie jeszcze mniejsze wydajności tj. poniżej 2 m³/godz./otwór charakteryzują obszar praktycznie bezwodny. Wyklucza to pokrycie potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz lokalizację większych obiektów przemysłowych i hodowlanych na bazie miejscowych zasobów wodnych.

Wody gruntowe w utworach trzeciorzędowych występują w mioceńskich piaskach kwarcowych oraz oligoceńskich morskich piaskach glaukonitowych. Mioceński poziom wodonośny znajdujący się na głębokości poniżej 150 m, charakteryzuje się brunatnym

zabarwieniem (pyłem węgla brunatnego) oraz zwiększoną zawartością związków żelaza. Dolny oligoceński poziom wodonośny o niebudzącej zastrzeżeń jakości wody występuje na głębokości poniżej 230 m.

Klimat

Gmina Płońsk leży w obszarze charakteryzującym się najmniejszym w Polsce średnim opadem rocznym. Opad jest wyjątkowo niski gdyż wynosi około 495 mm, podczas gdy dla Polski przyjmuje się średnio ca 600 mm. Najniższy opad w ciągu roku notuje się zimą (pokrywa śnieżna występuje przez 63 dni w roku z maksimum w styczniu i lutym) i na początku wiosny, natomiast najwyższy od maja do września z maksimum w lipcu. W okresie wegetacyjnym analizowany teren otrzymuje ca 190 mm opadu, co stanowi 40% rocznej sumy opadu, przy czym opad wiosną jest podobny do sum opadu jesienno.

Ogólnie klimat można uznać za dość ciepły. Średnie miesięczne temperatury powietrza wynoszą: w lutym $-3,7^{\circ}\text{C}$, w lipcu $17,9^{\circ}\text{C}$. Średnia temperatura 5°C określająca początek okresu wegetacyjnego pojawia się około 2 kwietnia natomiast zanika około 1 listopada. Okres wegetacyjny należy więc do przeciętnych – trwa około 213 dni. Odpowiednio do warunków termicznych kształtują się warunki wilgotnościowe. Na omawianym obszarze jest znaczna powierzchnia terenów o niekorzystnych warunkach termicznych. Należą do nich obszary dolin i obniżeni bezodpływowych. Tereny te stanowią miejsca akumulacji i zalegania chłodnego powietrza tzn. występowania zjawiska inwersji powietrza. Wskazane jest rolnicze wykorzystanie tych terenów jako użytki zielone. Wprowadzenie zabudowy spotęgowałoby naturalne predyspozycje do powstawania nocnych inwersji temperatur.

W obrębie terenów zalesionych zróżnicowanie warunków mikroklimatycznych zależne jest od składu gatunkowego drzewostanu, wieku drzew i ich zwartości. Powietrze leśne ma częściowo zmieniony skład chemiczny w związku z obecnością bakterioobójczych olejków eterycznych.

Na terenie gminy dominują wiatry zachodnie, które stanowią średnio w roku prawie 1/4 sumy wszystkich wiatrów. Średnie prędkości wynoszą zależnie od pory roku 3,9 – 6,4 m/sek. Drugim z kolei znaczącym kierunkiem są wiatry północno-zachodnie (ca 17%). Najrzadziej obserwowane są wiatry z kierunku południowego. Generalnie na przeważającym obszarze gminy panują sprzyjające warunki przewietrzania tj. dominują wiatry o prędkościach umiarkowanych - 3-5 m/sek.

Surowce mineralne

Obszar objęty opracowaniem należy do zasobnych w surowce mineralne. Obecnie na terenie gminy Płońsk występuje ponad 40 złóż surowców - według klasyfikacji sozologicznej zaliczane są do złóż niekolizyjnych. Istniejące na analizowanym terenie złoża, wykorzystywane są w różnym zakresie dla potrzeb budownictwa i drogownictwa.

- surowce ilaste ceramiki budowlanej
  - złożo Arcelin - udokumentowane w kategorii C₁+ B czwartorzędowe złożo surowców ilastych – łożo do produkcji ceramiki czerwonej o zasobach geologicznych 123 tys. m³, z którego wydobycie zostało zaniechane,
  - złożo Arcelin II - czwartorzędowe złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej o zasobach geologicznych bilansowych 65 tys. m³ i rocznym wydobyciu kształtującym się na poziomie 4 tys. m³,

- złożenie Cieciorki I, III – zarejestrowane, czwartorzędowe złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej – łąków do produkcji ceramiki czerwonej budowlanej o zasobach geologicznych bilansowych odpowiednio 171 i 132 tys. m³. Eksploatacja złóż została zaniechana ze względu na m.in. wyklinowanie się warstwy złożowej,
- złożenie Ćwiklin, Ćwiklin III, IV – zarejestrowane, czwartorzędowe złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej – łąków i mułków do produkcji ceramiki czerwonej o zasobach 161 tys. m³, 39 tys. m³ i 34 tys. m³, z których wydobycie zostało zaniechane,
- złożenie Ćwiklin VI – złożenie łąków pylastych o zasobach geologicznych bilansowych w wysokości 725 tys. m³ rozpoznanych wstępnie (udokumentowane w kat. C₂) z przeznaczeniem do produkcji cegły pełnej – nie podjęto dotychczas eksploatacji,
- złożenie Ćwiklin VII - czwartorzędowe złożenie surowców ilastych ceramiki budowlanej – łąków zastoiszkowych do wyrobu cegły pełnej o zasobach geologicznych 330 tys. m³ i zasobach przemysłowych 282 tys. m³ oraz rocznym wydobyciu w ilości 13 tys. m³,
- złożenie Ćwiklin VIII – udokumentowane w kategorii C₁ czwartorzędowe złożenie surowców ilastych do produkcji cegły pełnej klasy 50 o zasobach geologicznych 17 tys. m³, zasobach przemysłowych 11 tys. m³ (zaniechane wydobycie),
- złożenie Ćwiklin IX - czwartorzędowe złożenie surowców ilastych ceramiki budowlanej o zasobach geologicznych 104 tys. m³ i zasobach przemysłowych 93 tys. m³, z którego wydobycie zostało zaniechane,
- złożenie Pilitowo-Nowina – udokumentowane w kat. C₁ i C₂ trzeciorzędowe złożenie surowców ilastych ceramiki budowlanej – łąków do produkcji ceramiki czerwonej o zasobach geologicznych 196 tys. m³ - eksploatacja wstrzymana z powodu nieopłacalności produkcji,
- piaski i żwiry
  - złożenie Dalanówek bis – czwartorzędowe złożenie kruszywa naturalnego – piasku dla drogownictwa i budownictwa o zasobach rozpoznanych szczegółowo (zasoby geologiczne bilansowe 159 tys. ton,
  - złożenie Dalanówek I, II – zarejestrowane, czwartorzędowe złoża kruszywa naturalnego – piasku do produkcji betonu oraz drogownictwa o zasobach geologicznych wynoszących odpowiednio 90 tys. ton i 158 tys. ton, z których wydobycie zostało zaniechane,
  - złożenie Dalanówek III – udokumentowane w kategorii C₁ czwartorzędowe złożenie kruszywa naturalnego o zasobach geologicznych w wysokości 27 tys. ton – złożenie zaniechane,
  - złożenie Dalanówek IV, V, VI – eksploatowane, czwartorzędowe złoża piasku z domieszką żwiru z przeznaczeniem dla budownictwa ogólnego o zasobach geologicznych bilansowych wynoszących odpowiednio: 64 tys. ton, 241 tys. ton, 1228 tys. ton, oraz zasobach przemysłowych: 64 tys. ton (złożenie Dalanówek IV) i 227 tys. ton (złożenie Dalanówek V i VI). Roczne wydobycie kształtuje się na poziomie 10-11 tys. ton,
  - złożenie Dalanówek VII - czwartorzędowe złoża kruszywa naturalnego – piasku z domieszką żwiru z przeznaczeniem dla budownictwa ogólnego o zasobach geologicznych 296 tys. ton. Eksploatacja złoża zaniechana,

- złożenie Dalanówek VIII - czwartorzędowe złożenie piasku z domieszką żwiru z przeznaczeniem dla budownictwa ogólnego o zasobach geologicznych 296 tys. ton. Złożenie zagospodarowane, eksploatowane okresowo,
- złożenie Dalanówek IX- czwartorzędowe złożenie kruszywa naturalnego o zasobach geologicznych równym zasobom przemysłowym i wynoszącym 285 tys. ton, z którego wydobycie zostało zaniechane,
- złożenie Dalanówek X, XIV - czwartorzędowe złożenia kruszywa naturalnego o zasobach geologicznych wynoszących odpowiednio 44 tys. ton i 134 tys. ton. Eksploatacja złóż zaniechana,
- złożenie Dalanówek XI, XII, XVII - czwartorzędowe złożenia kruszywa naturalnego – piasku z domieszką żwiru z przeznaczeniem dla budownictwa ogólnego o zasobach geologicznych bilansowych rozpoznanych szczegółowo i wynoszących odpowiednio: 205 tys. ton, 148 tys. ton i 115 tys. ton,
- złożenie Dalanówek XIII – rozpoznane szczegółowo czwartorzędowe złożenie kruszywa naturalnego o zasobach geologicznych i przemysłowych wynoszących 4 tys. ton. Złożenie zagospodarowane, eksploatowane okresowo,
- złożenie Dalanówek XV, XVI – eksploatowane, czwartorzędowe złożenia piasku z domieszką żwiru z przeznaczeniem dla budownictwa ogólnego o zasobach geologicznych wynoszących odpowiednio: 96 tys. ton i 58 tys. ton oraz rocznym wydobyciu 16 i 21 tys. ton,
- złożenie Lisewo – udokumentowane w kategorii C₂ czwartorzędowe złożenie piasku z przeznaczeniem dla budownictwa o zasobach geologicznych 1685 tys. ton, z którego wydobycie zostało zaniechane,
- złożenie Lisewo II – rozpoznane szczegółowo czwartorzędowe złożenie kruszywa naturalnego o zasobach geologicznych 587 tys. ton i zasobach przemysłowych wynoszących 493 tys. ton. Złożenie zagospodarowane, eksploatowane okresowo,
- złożenie Lisewo III – czwartorzędowe złożenie kruszywa naturalnego z przeznaczeniem dla budownictwa o zasobach rozpoznanych szczegółowo (335 tys. ton),
- złożenie Michalinek, Michalinek IV, V, VII – eksploatowane złożenia kruszywa naturalnego o zasobach geologicznych wynoszących odpowiednio: 140 tys. ton, 138 tys. ton, 189 tys. ton i 233 tys. ton oraz rocznym wydobyciu kształtującym się na poziomie: 6 tys. ton, 20 tys. ton, 73 tys. ton i 25 tys. ton,
- złożenie Michalinek II, VI, VIII, IX – złożenia piasku z domieszką żwiru o zasobach geologicznych bilansowych rozpoznanych szczegółowo i wynoszących odpowiednio: 576 tys. ton, 83 tys. ton, 899 tys. ton i 110 tys. ton,
- złożenie Michalinek III – złożenie kruszywa naturalnego o zasobach geologicznych i przemysłowych 744 tys. ton. Złożenie zagospodarowane, eksploatowane okresowo,
- złożenie Poczernin I – udokumentowane w kategorii C₁ czwartorzędowe złożenie piasku z przeznaczeniem dla drogownictwa o zasobach geologicznych 680 tys. ton, z którego wydobycie zostało zaniechane.

Wyznaczone w oparciu o Mapę Geologiczną Polski (rejon: Bogusławice, Woźniki i Szeromin) oraz sprawozdania z prac geologiczno-zwiadowczych złóż kruszywa naturalnego (w rejonie miejscowości Lisewo Kolonia) obszary prognostyczne występowania surowców, wymagają potwierdzenia badaniami geologicznymi.

Energia geotermalna

Pozostaje otwarty problem perspektyw surowcowych w utworach starszych. W utworach oligoceńskich i płytko występujących utworach kredowych istnieją szanse odkrycia i udokumentowania wód pitnych o temp. ~10-15°C, które mogą być także wykorzystane do celów energetycznych dla uzyskania energii przy użyciu pomp ciepłych.

Szanse odkrycia i udokumentowania zasobów wód geotermalnych o temp. ok. 30°C istnieją w utworach dolnokredowych, natomiast wód o temp. ok. 35°-40°C w utworach dolnomalmskich oraz w utworach piaszczystych doggeru i liasu. Znaczne perspektywy odkrycia wód geotermalnych o temp. 40°- 50°C są w utworach triasowych a wód o temp. 50°-60°C i wyższych istnieją w utworach kambru. Na skutek infiltracji wód powierzchniowych w utworach tych istnieją również niewielkie szanse małych złóż gazu ziemnego i ropy naftowej.

Istniejące na terenie gminy Płońsk głębokie wiercenia:

- 1 – Płońsk IG-2a - wykonany w 1967 roku, zakończony na głębokości 3827,8 m w utworach dolnego kambru,
- 2 – Płońsk IG-2 - wykonany w 1963 roku osiągnął głębokość 2385 m,
- 3 – Płońsk 9 - wykonany w 1973 roku, zakończony został w utworach dolnego triasu na głębokości 2640,5 m,
- 4 – Płońsk 1 - wykonany w 1958 roku osiągnął końcową głębokość 2839 m,
- 5 – Płońsk 4 - wykonany w 1964 roku zakończony został w utworach górnego permu na głębokości 3040,5 m

dają podstawę do rozważań nad możliwością wykorzystania zasobów energii cieplnej przede wszystkim do celów ciepłowniczych w ciepłownictwie komunalnym, przemysłowym i rolniczym.

Z ogólnych szacunków wynika, że w miastach posiadających już miejską sieć ciepłowniczą budowa zakładów geotermalnych jest w pełni uzasadniona. Koszty pozyskania tej energii przy uwzględnieniu wszystkich nakładów (wiercenie, eksploatacja, zatłaczanie oraz rozprowadzenie do odbioru) są znacznie niższe niż koszty pozyskania tych samych ilości energii z nośników tradycyjnych (ropy naftowej, węgla kamiennego, gazu ziemnego). Dla wykorzystania energii geotermalnej do celów ciepłowniczych konieczne jest stosowanie dubletów wierceń. Przydatność istniejących otworów uzależniona jest od ich stanu technicznego oraz potencjalnych odbiorców energii. W gminie Płońsk istnieje możliwość wykorzystania dwóch dubletów wierceń. Pierwszy z nich mogą stanowić otwory Płońsk IG-2a i Płońsk – 9, natomiast drugi: Płońsk IG – 2 i Płońsk – 4. Konieczne jest m.in. przeanalizowanie stanu technicznego otworów, a następnie opracowanie projektu technicznego wykorzystania wód geotermalnych i energii cieplnej rejonu.

2.2. Jakość podstawowych elementów środowiska

Stan czystości wód powierzchniowych

Największym ciekim odwadniającym teren gminy Płońsk jest rzeka Płonka, płynąca równoleżnikowo w środkowej części gminy. W obrębie jej zlewni występuje szereg źródeł punktowego zanieczyszczenia rzeki ściekami, w tym również pośrednie. Bezpośrednio do Płonki zrucane są mechaniczno-biologicznie oczyszczone ścieki komunalne oraz ścieki opadowe z terenu Płońska. Pośrednio, przez rzekę Żurawiankę odprowadzane są ścieki technologiczne z Górzelnicy Rolniczej w Żukówku oraz bytowo-gospodarcze z Gospodarstwa Rolnego w Nacpolsku. Za pośrednictwem cieku Piaski, Płonka zanieczyszczana jest ściekami ze Spółdzielni Mleczarskiej w Skarżynie oraz opadowymi z zakładów zlokalizowanych na terenie miasta Płońska. Obszarowym źródłem zanieczyszczenia Płonki są spływy powierzchniowe pochodzenia rolniczego zawierające związki biogenne, środki ochrony roślin oraz wyłukiwane frakcje gleby.

W ramach monitoringu wód płynących przez teren gminy Płońsk prowadzone są badania jakości wód jedynie rzeki Płonki w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych w rejonie drogi krajowej nr 7 Warszawa-Gdańsk oraz w Strachowie. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz.U. nr 32 z 2004 roku, poz. 284) wprowadziło 5 klas czystości, a badane rzeki oceniane są w punktach. Są to klasy:

- klasa I - wody o bardzo dobrej jakości,
- klasa II - wody dobrej jakości,
- klasa III - wody zadowalającej jakości,
- klasa IV - wody niezadowalającej jakości,
- klasa V - wody złej jakości.

Zgodnie ze w/w rozporządzeniem dotyczącym klasyfikacji wód powierzchniowych i podziemnych Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował, uwzględniając cechy fizyczne, chemiczne i biologiczne, ocenę jakości wód powierzchniowych za 2006 rok. Na terenie województwa mazowieckiego w 2006 roku nie stwierdzono wód bardzo dobrej i dobrej jakości (klasy I i II) a rzeka Płonka - jedyny ciek objęty badaniami przepływający przez gminę Płońsk, w poszczególnych punktach pomiarowo-kontrolnych prowadziła wody IV lub V klasy czystości - zgodnie z poniższą tabelą.

Punkt pomiarowo - kontrolny	Km biegu rzeki	Gmina (powiat)	Klasa ogólna	Wyniki pomiarów wskaźników substancji odpowiadających IV lub V klasie jakości wód w punkcie pomiarowym					
				Nazwa wskaźnika	klasa wskaźnika	jednostka	stężenie		
							średnio - roczne	maksy - malne	mini - malne
Gumowo	19,2	Dzierżążnia (płoński)	IV	Barwa	IV	mg Pt/l	22	30	10
				Fenole lotne	IV	mg/l	0,033	0,033	0,033
				Ind. sap. fitopl.	IV	-	2,3	2,99	1,9
				Selen	V	mg Se/l	0,07	0,1	0,051
				Lb. b. coli fek.	V	n/100 ml	5585,8	46000	40
				Og. lb. b. coli	V	n/100 ml	12845,8	110000	230

Płońsk-E7	10,5	Płońsk (płoński)	V	Barwa	IV	mg Pt/l	19	25	10		
				ChZT-Cr	IV	mg O ₂ /l	24,973	36,3	19,1		
				Fenole lotne	IV	mg/l	0,025	0,025	0,025		
				Selen	V	mg Se/l	0,059	0,079	0,048		
				Chlorofil „a“	V	µg/l	43,67	126,53	1,68		
				Lb. b. coli fek.	V	n/100 ml	35402,7	110000	930		
				Og. lb. b. coli	V	n/100 ml	50990,9	110000	2100		
Strachowo	5,7	Płońsk (płoński)	IV	Barwa	IV	mg Pt/l	18	25	10		
				Tlen rozpuszczony	IV	mg O ₂ /l	8,542	12,5	1,3		
				Azot Kjeldahla	IV	mg N/l	1,446	2,41	0,92		
				Fenole lotne	IV	mg/l	0,013	0,013	0,013		
				Ind. sap. fitopl.	IV	-	2,263	2,83	1,92		
				Selen	V	mg Se/l	0,056	0,09	0,023		
				Lb. b. coli fek.	V	n/100 ml	27491,7	110000	1500		
				Og. lb. b. coli	V	n/100 ml	44266,7	110000	4600		

W 2006 roku (podobnie jak w roku 2005) zakres badanych wskaźników w ramach monitoringu został znacznie zwiększony w porównaniu z latami sprzed 2004 roku, jak również odbiega od poprzedniego sposób oceny ogólnej. Obecnie o ocenie ogólnej nie decyduje jeden wskaźnik, jak to miało często miejsce przy stosowaniu oceny tzw. stężeń charakterystycznych, ale kilka wskaźników. W badanych punktach pomiarowo-kontrolnych wody Płonki sklasyfikowane zostały jako **niezadowalającej** jakości tj. odpowiadające IV klasie czystości oraz **złej jakości** tj. odpowiadające V klasie czystości.

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej powstał wymóg dostosowania sposobu oceny jakości i klasyfikacji wód do Ramowej Dyrektywy Wodnej, kładącej duży nacisk na ocenę stanu ekologicznego oraz rolę badań wskaźników biologicznych. Podstawą tej oceny powinna być struktura jakościowa i ilościowa wybranych grup organizmów, z których najpowszechniej stosowane są makrobezkręgowce bentosowe tj. zespoły organizmów zasiedlających dno zbiorników i rzek. Zgodnie z oceną jakości wód powierzchniowych przeprowadzoną w oparciu o makrobezkręgowce bentosowe, wody rzeki Płonki w roku 2005 w badanym jedynym punkcie pomiarowo-kontrolnym w Strachowie (gm. Płońsk) odpowiadały II klasie jakości.

Stan czystości wód podziemnych

Pierwszy, przypowierzchniowy poziom wodonośny narażony jest na skażenie zanieczyszczeniami z powierzchni, co jest konsekwencją intensywnego stosowania nawozów mineralnych oraz niewłaściwej gospodarki ściekowej. W związku z:

- płytkim zaleganiem wody gruntowej oraz występowaniem obszaru o słabej izolacyjności gruntowej warstw wodonośnych na znacznej części gminy,
- niską wydajnością i często złą jakością,

poziom ten nie nadaje się do zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby bytowo-gospodarcze. Woda z głębszych warstw wodonośnych (II poziom) stanowiących podstawę wodociągów zbiorowych, charakteryzuje się wysoką zawartością związków żelaza i manganu, co wymusza budowę stacji uzdatniania wody przy hydroforniach.

W 2006 roku w ramach krajowej sieci pomiarowej wykonawcą pomiarów jakości zwykłych wód podziemnych, podobnie jak w latach ubiegłych, był Państwowy Instytut Geologiczny. Badania prowadzone były w oparciu o sieć modyfikowaną pod kątem dostosowania do wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej. Badania wykonywane przez PIG dotyczyły m.in. jakości wód gruntowych w Płońsku. W dwóch badanych otworach wody występują w utworach czwartorzędowych. Głębokość stropu warstwy wodonośnej wynosi 0,6 m oraz 17,0 m. W 2006 roku, w jednym punkcie stwierdzono III klasę

czystości, co odpowiada zadawalającej jakości, natomiast w drugim – IV klasę czystości (wody niezadawalającej jakości). Parametrami decydującymi o klasie IV były przede wszystkim żelazo i związki azotu.

Środkowa część miasta i gminy Płońsk charakteryzująca się słabą izolacyjnością gruntową warstw wodonośnych wymaga działań w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem.

Stan czystości gleb

Gleby na terenie gminy Płońsk nie wykazują zanieczyszczenia metalami ciężkimi i są przydatne dla wszystkich upraw ogrodniczych i rolniczych. Natomiast nadmierne zakwaszenie gleb (gleby kwaśne stanowiły w gminie ponad 80% ogółu użytków rolnych, w Polsce - 56%) jest jednym z czynników degradujących.

Zgodnie z "Oceną stopnia zanieczyszczenia gleb i roślin metalami ciężkimi i siarką" opracowaną przez Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, od 1993 roku obowiązuje 4 – stopniowa ocena zawartości siarki w glebie. W wyniku badań stwierdzono, że na terenie gminy Płońsk w większości występują gleby o niskiej zawartości siarki (I klasa). Lokalnie, w południowej części gminy na skutek antropopresji stopień zawartości siarki jest podwyższony (jej nadmiar w glebie powodowany imisją z powietrza jest bardziej szkodliwy niż deficyt).

Warunki aerosanitarnie i akustyczne

Na terenie gminy Płońsk nie są prowadzone pomiary zanieczyszczenia powietrza (stężenie m.in. związków siarki i azotu). Do źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza o lokalnym, ograniczonym zasięgu należą paleniska indywidualne oraz środki transportu. Na pogorszenie warunków aerosanitarnych wpływają również zakłady produkcyjno-usługowe i obiekty hodowlane.

W "geograficznym" centrum gminy tj. w mieście Płońsku znana jest wielkość imisji zanieczyszczeń w oparciu o wyniki badań prowadzonych w stacji pomiarowej zlokalizowanej w Płońsku przy ulicy Sienkiewicza 7a. Stacja ta funkcjonuje w tzw. sieci nadzoru ogólnego należącej do krajowej sieci monitoringu zanieczyszczeń powietrza. Złożone warunki topograficzne i meteorologiczne oraz występowanie różnorodnych źródeł tzw. "niskiej emisji" powoduje, że wykonane pomiary są reprezentatywne tylko dla terenów bezpośrednio otaczających stację. Można jednak stwierdzić, że poza lokalnymi miejskimi, okresowymi przekroczeniami dopuszczalnych norm, stan czystości powietrza jest zadowalający.

Jakość powietrza w gminie jest ściśle uzależniona od zanieczyszczeń w innych obszarach, w tym przede wszystkim w Płońsku. Zanieczyszczenia bowiem, w określonych warunkach meteorologicznych, związanych głównie z różą wiatrów i stanami inwersyjnymi atmosfery, są transportowane na dalekie odległości wpływając bezpośrednio na stan jakości powietrza na tych terenach.

Wpływ hałasu przemysłowego na klimat akustyczny gminy ma charakter lokalny i ogranicza się przede wszystkim do terenów ściśle podmiejskich, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów przemysłowo-składowych. Wzrasta zagrożenie ludności hałasem komunikacyjnym w związku z dynamicznym rozwojem motoryzacji i niedostatecznym stanem dróg w gminie.

2.3. Obszary i obiekty chronione

Obszar chronionego krajobrazu

Zgodnie z rozporządzeniem nr 22 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 91 z 2005 r. poz. 2454 ze zm. – Dz. Urz. Woj. Maz. nr 203 z 2007 r. poz. 5748) w obrębie gminy Płońsk, w jej części południowo-wschodniej, są wyróżniające się krajobrazowo tereny należące do obszaru chronionego krajobrazu. Jest to Krysko- Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu, który zajmuje powierzchnię 819,3 ha, tj. 6,44% powierzchni gminy (w powiecie płońskim obszary chronione zajmują 46,9 tys. ha, co stanowi 33,9% jego powierzchni). Krysko-Joniecki Obszar Chronionego Krajobrazu o całkowitej powierzchni 9203,4ha położony jest na terenie powiatu pńskiego w gminach: Sochocin, Joniec, Naruszewo, Płońsk, Załuski.

Obręb geodezyjny Całkowita pow. (ha)	Pow. OChK (ha) (% pow. obrębu)	w tym:							
		grunty orne	sady	użytki zielone	lasy i zadrzewienia	wody	tereny komunikacyjne	tereny osiedlowe	nieużytki
Krępicza 502,84	502,8 100%	284,7	6,5	59,2	130,2	1,5	13,6	6,4	0,7
Strubiny 325,50	72,9 22,4%	59,8	0,7	2,9	9,1	-	-	0,3	0,1
Michalinek 169,87	28,3 16,7%	21,5	0,8	-	0,2	-	5,2	0,6	-
Lisewo 405,49	215,3 53,1%	168,6	6,3	24,1	11,1	-	1,4	3,5	0,3
Ogółem O.Ch.K.	819,3	534,6	14,3	86,2	150,6	1,5	20,2	10,8	1,1

Z powyższej analizy wynika, że lesistość w obrębie obszaru chronionego krajobrazu wynosząca 18,4% jest ponad 3 – krotnie wyższa od istniejącej lesistości gminy, natomiast trwałe użytki zielone zajmują niespełna 11% powierzchni. Grunty biologicznie czynne zajmują 239,4 ha tj. 29,2% tego obszaru z tendencją do wzrostu obszarowego na skutek planowanych zalesień gleb najstabszych jakościowo.

Projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000

Projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – Aleja Pachnicowa obejmuje 730 m fragment drogi powiatowej nr 3040W (dawniej nr 741) Szpondowo - Strachowo - Poczernin z poboczami między miejscowościami Szpondowo i Dalanówek. Wzdłuż poboczy drogi stanowiącej oś obszaru rosną 94 wierzby, z których w aż 36 znaleziono ślady obecności pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*) - bezkręgowca wymienionego w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. W obrębie województwa mazowieckiego jest to najbogatsze z dotychczas znanych stanowisk tego chrząszcza. Na krótkich, kilkudziesięciometrowych odcinkach wschodniego pobocza drogi występują

też dość gęste zakrzewienia, w większości złożone z klona jaworu, które jednak nie mają większego wpływu na stan zachowania wierzb jako ostoi pachnicy.

Propozycja nowego obszaru Natura 2000 opracowana została przez wojewódzki zespół specjalistyczny w oparciu o prace terenowe mające na celu potwierdzenie lub pozyskanie nowych informacji dotyczących występowania siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych. Proponowany obszar spełnia kryteria obszarów Natura 2000, ponieważ jedynym kryterium jego wyznaczenia, zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, było kryterium naukowe.

Użytki ekologiczne

Na terenie gminy Płońsk uznane zostały za podlegające ochronie dwa użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 1,15 ha, zlokalizowane w leśnictwie Żurawin oddz. 259i i 258f. Użytek ekologiczny o powierzchni 0,46 ha położony jest na gruntach wsi Bogusławice, natomiast drugi o powierzchni 0,69 ha zlokalizowany jest na gruntach wsi Woźniki. Są to tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo.

Lasy ochronne

Dwa kompleksy lasów ochronnych znajdują się w południowej części gminy: mniejszy w okolicy wsi Skrzyńki, większy w Bogusławicach, gdzie część lasów wykracza poza granicę administracyjną gminy Płońsk, na teren gminy Naruszewo. Są to lasy wodochronne. Zatwierdzone zostały Zarządzeniem nr 183 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 03.08.1995 roku.

Parki zabytkowe

Na terenie gminy Płońsk znajduje 11 parków zabytkowych:

- park podworski w Bogusławicach z XIX wieku o powierzchni 6,3 ha,
- park podworski w Cholewach,
- park podworski w Ćwiklinie z przełomu XIX i XX wieku o powierzchni 3,6ha,
- park podworski w Dalanówku z przełomu XIX i XX wieku o powierzchni 3,6ha,
- park podworski we wsi Ilinek założony w XIX wieku o powierzchni 2,0 ha,
- park podworski w Jeżewie o powierzchni 4,9 ha z XIX wieku,
- park podworski we wsi Koziminy Nowe z początku XX wieku o powierzchni 2,3 ha,
- park podworski w Skarżynie z pocz. XX wieku wraz z parkiem wiejskim (cz. dz. 14/1) o powierzchni 6,57 ha,
- park podworski w Strachówku założony w XIX wieku o powierzchni 10,5 ha,
- park podworski we wsi Szpondowo z XIX wieku o powierzchni 2,6 ha,
- park podworski w Woźnikach z końca XIX wieku.

Poza ww. w miejscowościach Ćwiklinek I Szerominek znajdują się pozostałości po parkach podworskich.

Parki wiejskie pozostają pod opieką i nadzorem samorządów gminnych, natomiast parki zabytkowe chronione są mocą ustawy z dnia 23.07.2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) i pozostają pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wspomniane parki wymagają rewaloryzacji, co

wynika z procesu starzenia się drzewostanów oraz niszczyielskiej działalności człowieka.

Pomniki przyrody

Elementami podlegającymi ochronie są pomniki przyrody żywej (między innymi: pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleje) oraz pomniki przyrody nieożywionej (głazy narzutowe). Na terenie gminy Płońsk występują następujące pomniki przyrody (zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr 40 i nr 41 z dnia 18 sierpnia 2008 roku w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płońskiego – Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 152 z dnia 7 września 2008 roku):

Lokalizacja	Obiekt podlegający ochronie	Nazwa gatunkowa	Obwód (wysokość) [m]
Bogusławice	drzewo	dąb szypułkowy	380 (23)
	drzewo	dąb szypułkowy	380 (20)
	grupa drzew	buk pospolity odm. purpurowa	250 (22)
		dąb szypułkowy	430
		dąb czerwony	295
Brody	głaz narzutowy		940 (1,5)
Dalanówek	drzewo	kasztanowiec biały	323 (22)
	grupa drzew 7 sztuk	klon pospolity	219; 259; 217; 250; 190; 176; 228 (17-18)
	drzewo	sosna zwyczajna	205 (17)
Kluczewo	drzewo	brzoza brodawkowata	290 (20)
Koźminy	drzewo	klon pospolity	247 (21)
Poświętne	grupa drzew 14 szt.	jesion wyniosły	233 – 300 (19)
		wiąz szypułkowy	268
	grupa drzew 14 szt. w kręgu	lipa drobnolistna	63-144 (17)
	aleja 120 sztuk/ 65 szt.- odcinek zach. 64 szt. - wsch.	lipa drobnolistna	84-171 (17)
Skarżyn	aleja 135 sztuk	lipa drobnolistna	94-254 (17)
Strachówko	drzewo	dąb szypułkowy	302 (22)
Szeromin	drzewo	dąb szypułkowy	310 (20)
Szerominek	drzewo	dąb szypułkowy	493 (20)
Szpondowo	drzewo	dąb czerwony	384 (20)
	grupa drzew 3 szt.	klon srebrzysty	260; 310; 360 (18; 20; 20)

Szymaki	grupa drzew 2 szt.	kasztanowiec biały	300; 240 (18)
Nadleśnictwo Płońsk, Leśnictwo Żurawin	grupa drzew 2 szt.	dąb szypułkowy	366; 390 (23;25)

Strefa ochronna ujęcia wody

Ujęcie wody w Skarżynie dla Gospodarstwa Rolnego Skarbu Państwa w Nacpolsku Zakładu Rolnego w Skarżynie składa się ze:

- studni nr 1 o głębokości 30 m i wydajności eksploatacyjnej 20 m³/h,
- studni głębinowej nr 2 o głębokości 31 m i zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych ujęcia 40 m³/h przy depresji 10 m.

Dla ujęcia wody w odległości od 100 m w kierunku północnym do ponad 600 m w kierunku południowym od studni ustanowiono strefę ochrony pośredniej zewnętrznej. Strefę tę wyznacza 25 letni czas wymiany wód oraz ich kierunek spływu. Na tym obszarze konieczne jest odpowiednie, zabezpieczające przed zanieczyszczeniem wody podziemne, gospodarowanie na powierzchni.

Główny zbiornik wód podziemnych w utworach trzeciorzędowych

Zgodnie z "Mapą obszarów chronionych GZWP w Polsce, wymagających szczególnej ochrony" wykonaną w 1990 r. pod redakcją prof. Kleczkowskiego fragment środkowej i południowej części gminy Płońsk leży w zasięgu GZWP - głównego zbiornika wód podziemnych "Subniecka warszawska" o całkowitej powierzchni 51000 km². W obrębie wymienionego zbiornika, zlokalizowanego w utworach trzeciorzędowych, z wodami nie wskazującymi bezpośrednich związków z wodami powierzchniowymi (średnia głębokość ujęć 180m) wyróżnia się obszar najwyższej i wysokiej ochrony (poza terenem analizowanej gminy). W ochronie tych wód dużą rolę odgrywają lasy, w tym ochronne oraz inne obszary chronione.

2.4 Ochrona wartości kulturowych

Rys historyczny – obszar gminy

Początki osadnictwa na terenie dzisiejszej Gminy Płońsk, potwierdzone znaleziskami archeologicznymi datowane są na ok. 3000 r p.n.e. (neolit). Są to: grób skrzynkowy i topór z rogu znalezione w miejscowości Szeromin.

Śladu osadnictwa z epoki brązu (160001200 r p.n.e.) odkryto w miejscowości Kolonia Słoszewo.

W Kluczewie odkryto zabytki datowane na ok. 1300 – 400 r p.n.e. (wczesna epoka żelaza) oraz znaleziska z okresu lateńskiego epoki żelaza tj. ok. IV w. p.n.e. – pocz.n.e.

Okres wpływów rzymskich (150 r p.n.e. – V w.n.e.) zaznaczył się (odkrytymi) osadami w Szpondowie, Strachówku, Strachowie , Drożdżynie i cmentarzyskiem w Szymakach.

Siedziba władz gminnych - miasto Płońsk - jest starym ośrodkiem osadniczym. Badania archeologiczne stwierdziły tu ślady osadnictwa z VI - VIII wieku. W XIII w. Płońsk jest dwukrotnie (1228 i 1260 r.) jako gród kasztelański (był już prawdopodobnie w X - XI w.).

Miejscowości o starej metryce wzmiankowane w źródłach historycznych, to:

- XIII wieku – Soboklęczcz, Szeromin, Strachowo, Siedlin, Ilino, Woźniki,
- od XIV wieku to: Arcelin, Ćwiklin i Skarżyn,
- od XV wieku wzmiankowane są: Lisewo, Kręcica, Szymaki, Ćwiklinek, Słoszewo, Cieciorki, Kluczewo, Michowo, Szpondowo, Kownaty, Strachówko, Cholewy, Skrzyńki, Bońki Zawady, Jeżewo, Brody, Plitowo, Cempkowo, Bogusławice, Dalanówek, Poczernin.

Charakterystyczną cechą omówionego obszaru jest fakt występowania dużej ilości zespołów podworskich świadczących o historycznej strukturze własnościowej. W mniejszym lub większym stopniu ich ślady istnieją także w Bogusławicach, Bońkach Zawadach, Cholewach, Ćwiklinie, Ćwiklinku, Dalanówku, Ilinku, Jeżewie, Kluczewie, Koziminach Nowych, Michowie, Skarżynie, Strachowie, Strachówku, Szerominku, Szpondowie, Szymakach, Woźnikach i Żurawinie (w poł.XIX w. występował Poczernin - - dziś brak śladów).

Na terenie Gminy Płońsk występuje również pokaźna ilość budownictwa ludowego dającego świadectwo obecnej technologii i kultury. Większość z tych obiektów to drewniane budynki mieszkalne, które w ostatnich latach masowo wypierane są przez nową zabudowę.

Stanowiska archeologiczne

Miejscowość	Nr stanowiska	Nr obszaru	Typ stanowiska	Chronologia
Kolonia Szeromin	1/3	48-60	osada ?	średniowiecze
Strachówko	1/4	48-60	osada	okres rzymski
Michowo	1/5	48-60	osada	średniowiecze
Michowo	5a	48-60	osada	starożytność
Michowo	5b	48-60	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze, średniowiecze
Strachówko	4a	48-60	osada	wczesne średniowiecze
Szpondowo	9	48-61	osada	okres rzymski
Strachówko	10	48-61	osada	okres rzymski
Drożdżyn	11	48-61	osada	średniowiecze
Strachowo	12	48-61	osada	okres rzymski
Drożdżyn	13	48-61	osada	okres rzymski
Skarżyn	1/1	49-60	osada	średniowiecze
Bońki	1/2	49-60	osada ?	średniowiecze
Skarżyn	2/3	49-60	osada	średniowiecze
Szymaki	4/19	47-60	cmentarzysko ?	okres rzymski
Szymaki	4/19	47-60	punkt osadniczy	wczesne średn., średn.

Ćwiklinek	4/14	47-60	osada	średniowiecze
Kolonia Słoszewo	1/10	47-60	punkt osadniczy	średniowiecze
Słoszewo Kolonia	1/10	47-60	śląd osadnictwa	epoka brązu
Szymaki	1/5	47-60	osada	średniowiecze
Ćwiklinek	3/4	47-60	śląd osadnictwa	średniowiecze
Ćwiklin	1/2	47-60	śląd osadnictwa	średn., nowożytność
Ćwiklin	2/3	47-60	osada	średn., nowożytność
Arcelin	1/1	47-60	śląd osadnictwa	nowożytność

Stanowiska bez lokalizacji

Miejscowość	Funkcja	Chronologia
Szeromin	znalezisko luźne, topór z rogu	neolit
Szeromin	grób skrzynkowy	neolit
Kluczewo	skarb	wczesna epoka żelaza
Kluczewo	skarb	okres lateński
Szpondowo	cmentarzysko	okres lateński
Szpondowo	cmentarzysko	wczesne średniowiecze
Ilino	Znalezisko luźne, łańcuch srebrny	wczesne średniowiecze
Koziminy Nowe	cmentarzysko	wczesne średniowiecze

oraz stanowiska archeologiczne bez numeracji, zaznaczone na rysunku studium, w miejscowościach: Arcelin, Bogusławice, Bońki, Brody, Cieciorki, Ćwiklin, Ćwiklinek, Dalanówek, Ilinko, Jeżewo, Krępica, Lisewo, Michowo, Nowe Koziminy, Poczernin, Pilitowo, Poświętne, Pruszyń, Rażniewo, Siedlin, Skarżyn, Skrzynki, Słoszewo, Koziminy Stachowo, Stare Koziminy, Strachowo, Strachówko, Szerominek, Szpondowo i Woźniki.

W XIV w. część kasztelani wraz z Płońskiem znalazła się w ziemi płockiej. Po włączeniu jej w 1495 r. do Korony była ona związana aż do rozbiorów z województwem płockim.

Po drugim i trzecim rozbiorze, w latach 1793 i 1795, omawiany teren zajęty został przez zabór pruski, po 1807 r. wszedł w skład departamentu płockiego Księstwa Warszawskiego po 1815 r., w obrębie Królestwa Polskiego, przemianowany w województwo, zaś w roku 1837 w gubernię.

W 1867 r. utworzono powiat płoński. W latach 1918 - 1975 wchodził w skład województwa warszawskiego, w latach 1975 - 1998 w skład województwa ciechanowskiego zaś od 1.01.1999 r. Województwa Mazowieckiego.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

Miejscowość	Funkcja	Czas powstania	Nr rej.
Bogusławice	zespół dworski: dwór, park, spichlerz mur.	ok. 1880 r.	189-A z dnia 01.06.1980
Ćwiklin	park dworski krajobrazowy	XIX/XX w.	210-A z dnia 30.08.1980
Dalanówek	zespół dworski: dwór, park, warstwa kulturowa	XIX w.	278-A z dnia 05.05.1994
Ilinek	park dworski krajobrazowy	XIX/XX w.	190-A z dnia 01.06.1980
Jeżewo	zespół dworski: dwór murowany, park krajobrazowy	XIX w.	211-A z dnia 30.08.1980
Koźminy Nowe	zespół dworski: dwór, park, warstwa kulturowa, zabudowania gospodarcze	ok. 1900 r.	316-A z dnia 03.06.1997
Skarżyn	zespół dworski: dwór, park, warstwa kulturowa	2 dek. XX w.	245-A z dnia 15.10.1981
Strachówko	zespół dworski: dwór, park, aleja dojazdowa, system wodny, nadrzeczne łągi	1 poł. XIX w.	213-A z dnia 30.08.1980
Szpondowo	park dworski krajobrazowy	XIX/XX w.	191-A z dnia 01.06.1980

Kaplice i kościoły

Miejscowość	Wyznanie	Nr rej	Czas powstania
Lisewo (kaplica)	rzym-kat.	-	pocz. XX w.

Cmentarze

Na terenie gminy znajduje się nowy, uruchomiony w 2001 roku cmentarz komunalny w Szerominku.

Szlaki, trakty historyczne

Najbardziej znaczące drogi historyczne przebiegające przez teren dzisiejszej gminy Płońsk to drogi pñ. południe łączące miasta pomorskie (nadbałtyckie) z południem oraz o znaczeniu lokalnym wschód – zachód (Płock – Pułtusk) (mapki w załączeniu). Duże znaczenie w średniowieczu miały drogi Płońsk – Nowe Miasto, Płońsk – Płock, Płońsk – Wyszogród i Zakroczym. Droga z Wyszogrodu prowadziła do Płońska dalej przez Sochocin, Ciechanów, Przasnysz, do Szczytna. Ponadto przez Płońsk a zatem przez teren omówionej gminy przechodziła droga z Sierpca i Raciąża do Zakroczymia, Serocka i Wyszkowa był to fragment szlaku Toruń – Brześć.

Parki zabytkowe

Miejscowość	Rodzaj parku	Okres powstania	Nr rej. zabytków
Bogusławice	dworski	XIX w.	225180
Cholewy	zieleń zorganizowana przy dworku zarządcy folwarku	niewiadomy	-
Ćwiklin	dworski	XIX/XX w.	253/80
Dalanówek	dworski - krajobrazowy	XIX/XX w.	362/94
Ilinek	dworski	XIX/XX w.	226/80
Jeżewo	dworski - krajobrazowy	XIX w.	254/80
Koźminy Nowe	dworski	pocz. XX w.	403/97
Skarżyn	dworski	pocz. XX w.	-
Strachówko	dworski	XIX w.	256/80
Szpondowo	dworski - krajobrazowy	XIX/XX w.	227/80
Woźniki	dworski - krajobrazowy	XIX w.	-
Ćwiklinek	dworski - pozostałości	?	-
Szerominek	dworski - pozostałości	?	-

Wykaz obiektów zabytkowych na terenie gminy:

1. Arcelin –

Figura przydrożna – granit / żelazo, pocz. XX w.

Figura przydrożna – granit / żelazo, k. XIX w.

Krzyż przydrożny – drewn. k. XIX w.

Kapliczka przydrożna – mur. k. XIX w.

2. Bogusławice –

Zespół dworski:

– dwór mur. 4 ćw. XIX w.

– park – k. XIX w.

3. Cholewy –

Zespół dworski:

– dworek

– park – XIX w.

Bud. mieszkalny nr 14 – mur. 1927r.

Bud. mieszkalny nr 28 – drewn. ok. 1925r.

4. Ćwiklin –

Zespół dworski:

– dwór drewn. k. XIX w.

– park – k. XIX w.

– obora mur. pocz. XX w.

– obora mur. pocz. XX w.

Bud. mieszkalny nr 19 – drewn. ok. 1930r.
Bud. mieszkalny nr 20 – drewn. ok. 1925r.
Bud. mieszkalny nr 24 – drewn. ok. 1925r.
Bud. mieszkalny nr 26 – drewn. 1929r.
Bud. mieszkalny nr 27 – mur. ok. 1925r.

5. Dalanówek –

Zespół dworski:

- dwór mur. ok. 1910r.
- park – k. XIX w.

6. Ilinek –

Park dworski XIX / XX w.

7. Jeżewo –

Zespół dworski:

- dwór mur. 2 ćw. XIX w.
- park – poł. XIX w.

8. Koziminy Nowe –

Zespół dworski:

- dwór drewn. pocz. XX w.
- park – pocz. XX w.
- bud. gospodarczy, 1 ćw. XX w.
- piwnica, 1 ćw. XX w.

Bud. mieszkalny nr 2 – drewn. ok. 1920r.

Bud. mieszkalny nr 4 – mur. ok. 1925r.

Bud. mieszkalny nr 5 – drewn. ok. 1920r.

9. Koziminy Stare –

Zagroda nr 21:

- bud. mieszkalny, ok. 1930r.
- bud. gospodarczy, ok. 1933r.

10. Krępica –

Bud. mieszkalny nr 6 – drewn. ok. 1925r.

Bud. mieszkalny nr 14 – drewn. ok. 1920r.

Bud. mieszkalny nr 23 – mur. pocz. XX w.

11. Lisewo –

Kaplica Mariawitów, mur. pocz. XX w.

12. Poczernin –

Bud. mieszkalny nr 26 – drewn. 4 ćw. XIX w.

Bud. mieszkalny nr 24 – mur. ok. 1930r.

Zagroda nr 29:

- bud. mieszkalny, mur. ok. 1920r.
- bud. gospodarczy, mur. ok. 1920r.

13. Skarżyn –

Zespół dworski:

- dwór mur. 2 dek. XX w.

- park – k. XIX w.
- rządcówka, mur. pocz. XX w.

14. Słoszewo –

- Bud. mieszkalny nr 6 – drewn. ok. 1925r.
- Bud. mieszkalny nr 14 – drewn. ok. 1920r.
- Bud. mieszkalny nr 17 – drewn. ok. 1920r.
- Bud. mieszkalny nr 21 – drewn. ok. 1920r.

15. Strachowo –

- Bud. mieszkalny nr 30 – drewn. ok. 1925r.
- Zagroda nr 31:
  - bud. mieszkalny, drewn. pocz. XX w.
  - bud. gospodarczy, glinob. pocz. XX w.

16. Strachówko –

- Zespół dworski:
  - dwór mur. 2 poł. XIX w.
  - Park, aleja dojazdowa, system wodny – k. XIX w.

17. Szpondowo –

- Zespół dworski:
  - dwór drewn. / mur. ok. 1900r.
  - park – pocz. XX w.

18. Szymaki –

- Bud. mieszkalny nr 8 – drewn. ok. 1925r.
- Bud. mieszkalny nr 25 – drewn. ok. 1920r.
- Obora – mur. ok. 1920r.

19. Woźniki –

- Park dworski – k. XIX w.

3. STRUKTURA SPOŁECZNO - DEMOGRAFICZNA

3.1. Zagadnienia demograficzne

Według danych z Ewidencji Ludności w roku gmina Płońsk liczyła 7 325 mieszkańców, co stanowi około 8,4 % ludności powiatu płońskiego.

Pod względem wielkości zaludnienia gmina należy do średnich (4 miejsce na 10 gmin w powiecie płońskim) , ale gęściej zaludnionych (2 miejsce po gminie Czerwińsk).

Wśród mieszkańców gminy przeważają mężczyźni, którzy stanowią przeszło 50 % całej populacji gminy. Jest to sytuacja zbliżona do występującej na terenach wiejskich powiatu, gdzie dominującą populacją są mężczyźni.

Ruch naturalny w gminie w latach 1990 - 2008 kształtował się następująco:

Rok	Ludność ogółem	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
		o s o b y			%o		
1990	6 897	101	106	-5	14,2	14,9	-0,7
1991	6 869	133	93	40	18,8	13,2	5,7
1992	6 865	106	85	21	15,1	12,1	3,0
1993	6 848	90	75	15	12,9	10,8	2,2
1994	6 853	100	84	16	14,5	12,2	2,3
1995	6 900	122	76	46	17,5	10,9	6,6
1996	6 893	85	67	18	12,2	9,6	2,6
1997	6 849	91	83	8	13,1	12,0	1,1
1998	6 860	105	82	23	15,3	12,0	3,3

(Dane do 30.09.2008r):

2001	7 008	88	91	-3	12,6	13,0	-0,4
2002	7 067	80	81	-1	11,3	11,4	-0,1
2003	7 085	74	74	0	10,4	10,4	0
2004	7 191	89	72	17	12,4	10,0	2,4
2005	7 239	69	71	-2	9,5	9,8	-0,3
2006	7 285	79	76	3	10,8	10,4	0,4
2007	7 298	70	74	-4	9,6	10,1	-0,5
2008	7 325	53	76	-23	7,2	10,3	-3,1

W okresie do 2008r przyrost naturalny w gminie zmniejszył się, zahamowaniu uległo również natężenie ruchów migracyjnych.

Kształtowanie się migracji w gminie przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	Napływ migracyjny	Odływ migracyjny	Saldo migracji
	o s o b y		
1990	99	155	-56
1991	67	135	- 68
1992	91	204	- 113
1993	114	146	- 32
1994	64	97	- 33
1995	97	117	- 20
1996	86	104	- 18
1997	82	110	- 28
1998	104	104	0

(Dane do 30.09.2008r):

2001			
2002	107	61	46
2003	154	97	57
2004	211	142	69
2005	140	100	40
2006	170	93	77
2007	155	130	25
2008	105	59	46

Gmina przestała być terenem odpływowym, w ostatnich latach zahamowane zostało ujemne saldo migracji.

Struktura wieku gminy na tle powiatu płońskiego według podstawowych grup wieku przedstawia się następująco:

Grupa wieku	Gmina		Powiat	
	osoby	%	wieś	ogółem
- przedprodukcyjna (0 - 17 lat)	1 701	23,2	x	x
- produkcyjna (18 - 60 lat kobiety 18 - 65 lata mężczyźni)	4 582	62,6	x	x
- poprodukcyjna (ponad 60 lat kobiety (ponad 65 lat mężczyźni)	1 042	14,2	x	x
O G Ó Ł E M	7 325	100,0	100,0	100,0

3.2. Rynek pracy

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 1998 roku wynosiła 475 osób, w tym 268 stanowiły kobiety (56,4 %). Rozmiary bezrobocia w gminie w latach 1992 - 1998 przedstawia poniższe zestawienie :

Lata	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych
1992	700
1993	742
1994	652
1995	630
1996	536
1997	420
1998	475

Natężenie bezrobocia w gminie (w latach 1992 - 1997) słabnie , ale pozostaje na poziomie zbliżonym do średniego notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Płońsku. Świadczy o tym wskaźnik bezrobocia (liczony w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym), który dla gminy wynosi 12,6 %, a dla powiatu - 12,5 %.

W 1998 nastąpił wzrost (w porównaniu do 1997 roku) liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych dominującą grupę stanowią roczniki 18 - 34 lata (66,1 %) Jest to grupa najbardziej mobilna, o największej aktywności zawodowej, największej częstotliwości tworzenia gospodarstw domowych i największych potrzebach mieszkaniowych.

Jedną z najbardziej niebezpiecznych cech bezrobocia jest długi czas bierności zawodowej spowodowanej niemożnością podjęcia pracy. Bezrobocie w gminie ma wciąż charakter długotrwały. Na koniec 1998 r. pozostawało bez pracy ponad rok około 43 % ogółu bezrobotnych.

3.3. Sieć osadnicza

W granicach gminy Płońsk znajduje się 35 sołectw (41 miejscowości).
Miejscowości według liczby mieszkańców przedstawia poniższe zestawienie:

Jednostka sieci osadniczej wg liczby mieszkańców	Miejscowości		Ludność	
	Liczba	Struktura %	Liczba	Struktura %
do 50	3	7,3	103	1,4
51- 100	9	22,0	798	10,9
101 - 200	18	43,9	2 801	38,2
201 - 300	6	14,6	1 486	20,3
301 - 550	4	9,8	1 583	21,6
ponad 550	1	2,4	554	7,6
O G Ó Ł E M	41	100,0	7 325	100,0

Sieć osadnicza gminy pod względem zaludnienia jest rozdrobniona, około 73% jednostek osadniczych, to miejscowości małe o zaludnieniu do 200 mieszkańców w których zamieszkuje 50,2% ludności gminy. Do największych pod względem zaludnienia należą: Szerominek (554 mieszkańców), Bońki (432), Skarżyn (413) i Arcelin (371).

Rozmieszczenie przestrzenne ludności kształtuje się następująco
(według danych Urzędu Gminy na 30. 09. 2008 r.)

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia ogólna (ha)	Gęstość zaludnienia osób/km ²
1	Arcelin	371	665,6	56
2	Bogusławice	160	345,1	46
3	Bońki	432	156,3	276
4	Brody	297	305,3	97
5	Cempkowo	174	246,7	71
6	Cholewy	169	390,1	43
7	Cieciórki	137	324,5	42
8	Ćwiklin	281	509,6	55
9	Ćwiklinek	196	293,4	67
10	Dalanówek	166	428,7	39
11	Ilinko	147	205,6	71
12	Ilino	93	283,0	32
13	Jeżewo	230	396,1	58

14	Kluczewo	91	237,6	38
15	Koziminy Stachowo	122	162,0	75
16	Krępica	180	448,9	40
17	Lisewo	205	405,5	51
18	Michalinek	90	169,8	53
19	Michowo	96	135,6	71
20	Młyńsk	44	74,1	59
21	Nowe Koziminy	90	113,4	79
22	Pilitowo	177	232,0	76
23	Poczernin	146	582,2	25
24	Poświętne	100	512,8	20
25	Pruszyń	65	145,0	45
26	Raźniewo	165	250,9	66
27	Siedlin	367	348,3	105
28	Skarżyn	413	722,0	57
29	Skrzynki	146	273,9	53
30	Słoszewo	73	101,6	72
31	Słoszewo Kolonia	100	195,1	51
32	Stare Koziminy	25	69,6	36
33	Strachowo	161	352,3	45
34	Strachówko	237	299,1	79
35	Strubiny	119	325,5	36
36	Szeromin	139	185,4	75
37	Szerominek	554	579,5	95
38	Szpondowo	236	434,0	54
39	Szymaki	180	353,6	51
40	Woźniki	117	262,0	44
41	Wroninko	34	123,2	27
OGÓŁEM		7 325	12 644,0	55

3.4. Infrastruktura społeczna

Oświata i wychowanie

Wychowanie przedszkolne

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat) na koniec 2007 roku wynosiła 329, z tego dzieci w wieku 6 lat stanowiły około 24 % (tj 79).

Na terenie gminy funkcjonują 3 placówki wychowania przedszkolnego - są to oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w Siedlinie, Lisewie i Arcelinie. W roku szkolnym 2008/2009 do 4 oddziałów przedszkolnych uczęszcza 62 dzieci, a zatrudniają one 4 nauczycieli na pełnych etatach.

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne

W roku szkolnym 2008/2009 (stan na dzień 30.09.2008r.) na terenie gminy funkcjonują 3 placówki szkolne, w tym 2 zespoły szkół, tj. Zespół Szkół w Siedlinie i Lisewie oraz Szkoła Podstawowa w Arcelinie z oddziałem przedszkolnym. W skład każdego Zespołu Szkół wchodzi: Szkoła Podstawowa w Siedlinie z oddziałem przedszkolnym i Gimnazjum oraz Szkoła Podstawowa w Lisewie z oddziałem przedszkolnym i Gimnazjum.

Miejscowość	Uczniowie	Pomieszczenia do naucz.	Nauczyciele pełnozatrudnieni	Oddziały
Lisewo	257	15	11	14
Siedlin	199	12	13	12
Arcelin	48	5	6	6
R A Z E M	504	32	30	32

Warunki nauczania w szkołach podstawowych w gminie w roku szkolnym 2008/2009 obrazują następujące wskaźniki:

Wyszczególnienie	Gmina	Powiat płoński
Liczba uczniów na :		
-szkołę	168	--
-pomieszczenie do nauczania	16	--
- liczba uczniów na nauczyciela pełnozatrudnionego	17	--
- oddziałów	16	--

W Zespole Szkół w Lisewie znajduje się sala sportowa z pełnym wyposażeniem. W Zespole Szkół w Siedlinie od 2005 roku funkcjonuje pełnowymiarowa hala sportowa.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy brak jest placówek ochrony zdrowia. Obsługę ludności w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zapewniają zakłady opieki zdrowotnej w mieście Płońsku.

Pomoc społeczna

W 2007 roku ze świadczeń pomocy społecznej przyznanych w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania) skorzystało w gminie 831 osób, co stanowi około 12 % mieszkańców gminy.

Środowiskową pomocą społeczną objętych było 390 rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, w których wystąpił jeden z podanych powodów :

- bezrobocie - 122 rodziny (424 osoby)
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - 28 rodzin (144 osoby)
- długotrwała choroba - 126 rodzin (304 osoby)
- niepełnosprawność - 68 rodzin (174 osoby)
- potrzeba ochrony macierzyństwa - 10 rodzin (44 osoby)
- rodziny niepełne - 12 rodzin (24 osoby)
- rodziny wielodzietne - 18 rodzin (112 osób)
- alkoholizm - 6 rodzin (12 osób)
- bezdomność - 1 rodzina (1 osoba).

Na terenie gminy brak jest domu pomocy społecznej.

Handel i gastronomia

Według stanu na koniec 2007 roku na terenie gminy funkcjonowało 36 punktów sprzedaży detalicznej, a w roku 2008 – też 36.

Struktura sieci handlowej (dane U.S. w Ciechanowie) według specjalizacji branżowej, zatrudnienie oraz powierzchnia sprzedażowa (w m²) kształtowała się następująco:

WYSZCZEGÓLNIENIE	SPECJALIZACJA BRANŻOWA				
	OGÓŁEM	OGÓLNO-SPOŻ.	ODZIEŻOWA	PALIWA	POZOSTAŁE
- liczba sklepów, stacji benzynowych	36	29	-	7	
- liczba pracujących	84	32	-	52	
- pow. sprzedaż. w m ²	1194	585	30	-	

Na jeden sklep w gminie przypada 253 osób (powiatu płoński - 84).

Na terenie gminy funkcjonuje 11 placówek gastronomicznych:

- Zajazd „BIZARRO” w Cempkowie,
- Zajazd „Staropolski” - Ilinko,
- Zajazd „Na Rozdrożu” - Siedlin,
- Restauracja „Malinowy Bzyk” - Dalanówek,
- Restauracja „Marabut” - Ćwilkiniek,
- Restauracja „Chata Za Wsią” - Poczernin,
- Bar „Salam Alejkum” - Cieciorki,
- „Mini Bar” - Ilino,
- Bar „Kufelek” - Bońki,
- Bar - Dalanówek,
- Bar „Koliber” - Michalinek.

Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe w gminie wynosiły – 1800 mieszkań (5783 izb).

Warunki mieszkaniowe są ściśle skorelowane m.in. ze stanem technicznym zasobów mieszkaniowych. Szacuje się, że ok. 17 % zasobów w gminie zostało wybudowanych przed 1945 r. Ponadto około 12 % ogółu zasobów mieszkaniowych znajduje się w budynkach o palnym materiale ścian z których większość kwalifikuje się do wymiany.

Zasoby mieszkaniowe według form własności kształtują się następująco:

wyszczególnienie	miejsowość	liczba mieszkań	%
własność komunalna:		52	2,9
	Dalanówek	3	
	Bońki	3	
	Arcelin	2	
	Siedlin	4	
	Szpondowo	6	
	Lisewo	5	
	Szerominek	22	
	Płońsk	7	
własność spółdzielcza	Skarżyn	24	1,3
wspólnota mieszkaniowa	Bońki	18	1,0
własność prywatna	wszystkie jednostki osadnicze	1706	94,8
Ogółem		1800	100,0

4. STRUKTURA GOSPODARCZA

4.1. Rolnictwo

Struktura użytkowania gruntów

Ważnymi elementami dla określenia rozwoju rolnictwa oraz przestrzennego rozmieszczenia potencjałów produkcyjnych są formy użytkowania gruntów, własności użytków rolnych i struktura gospodarstw indywidualnych.

Trwałe formy użytkowania gruntów w granicach administracyjnych gminy Płońsk przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Powierzchnia ha	Struktura %
– Użytki rolne razem	10 406	81,7
– Grunty pod lasami i zadrzewieniami	710	5,6
- Pozostałe grunty i nieużytki	1614	12,7
Powierzchnia ogółem	12 730	100,0

Gmina odznacza się stosunkowo wysokim udziałem użytków rolnych – ok. 82%, wobec ok. 78% średnio w powiecie płońskim oraz stosunkowo niskim udziałem gruntów pod lasami i zadrzewieniami – 5,6% (średnio w powiecie 12,8%).

Struktura użytkowania gruntów wskazuje na dominującą rolę produkcji rolnej w strukturze gospodarczej gminy. Wykorzystanie gruntów dla celów rolniczych jest mało zróżnicowane przestrzennie. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gruntów poszczególnych obrębów geodezyjnych wynosi od ok. 70% we wsi Krępicza do ok. 95,0 % we wsi Ćwiklin, Michowo i Młyńsk, co wynika głównie z rozmieszczenia lasów i terenów zadrzewionych.

Tereny użytkowane rolniczo zajmują 10 406 ha tj. ok. 82% ogólnej powierzchni gminy.

Struktura użytków rolnych przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia ha	Struktura %	
		gmina	powiat płoński
-grunty orne	8747	84,1	82,4
-sady	120	1,1	2,1
-łąki	996	9,6	5,8
-pastwiska	543	5,2	9,7
Użytki rolne razem	10 406	100,0	100,0

W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne – ok. 84%. W poszczególnych sołectwach udział gruntów ornich jest mało zróżnicowany od ok.72% (Kluczewo) do ok.98% (Dalanówko) i zależy głównie od ilości trwałych użytków zielonych .

W gm. Płońsk udział trwałych użytków zielonych w powierzchni użytków rolnych jest niski i wynosi ok. 14,8% (średnio w powiecie płońskim ok. 15,5%) i jest zróżnicowany w układzie przestrzennym od 0,0 % we wsi Michalinek do ok. 25 % we wsi Kluczewo. Większe kompleksy łąk i pastwisk (ponad 20% użytków rolnych) występuje w rejonach wsi: Kluczewo, Szerominek i Woźniki, natomiast najmniejsze (poniżej 1%) we wsi Michalinek i Ćwiklin.

Udział sadów w strukturze użytków rolnych jest stosunkowo niski 1,1% (wobec 2,2% średnio w powiecie). Są to głównie sady przydomowe nie mające większego znaczenia w towarowej produkcji sadowniczej.

Jakość użytków rolnych

Zintegrowany wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej obliczony przez IUNG Puławy (uwzględniający ocenę punktową gleb, rzeźby terenu, agroklimatu i warunków wodnych) wynosi dla gm. Płońsk – 65,2 punktów (w skali 100-punktowej), wobec wskaźnika najwyższego w powiecie płońskim 73,7 pkt. – gm. Naruszewo i najniższego 49,0 pkt. – gm. Sochocin.

Miernikiem przydatności rolniczej gruntów jest również klasyfikacja bonitacyjna.

Strukturę jakości gleb wg klas bonitacyjnych przedstawia poniższe zestawienie:

Grunty orne		Użytki zielone	
Klasy bonitacyjne	Struktura%	Klasy bonitacyjne	Struktura %
I	-	I	0,1
II	0,6	II	0,1
IIIa	8,5		
IIIb	17,2	III	9,5
IVa	24,6		
IVb	18,3	IV	53,8
V	23,8	V	29,6
VI, VIz	6,8	VI	6,9

Gmina Płońsk charakteryzuje się glebami średnimi jakościowo. Grunty orne o najwyższych w skali gminy wartościach użytkowych zaliczane do klas II-III zajmują ok. 26% (powiat – ok.22%) ogółu gruntów ornich. Skupiska takich gleb występują głównie w sołectwach: Ćwiklin (58%), Michowo (79%), Poświętne (71%) i Siedlin (56%) Są to gleby najbardziej przydatne pod uprawy roślin o wysokich wymaganiach pokarmowych i stanowiące podstawową bazę do intensyfikacji produkcji rolnej o kierunku pszenno-buraczanym.

Gleby zaliczane do kl. IVa i IVb zajmują ok. 43% (powiat – ok. 45%) gruntów ornich i rozmieszczone są na obszarze całej gminy. Stanowią średnio korzystne warunki

dla produkcji rolnej i wymagają dość intensywnych zabiegów dla uzyskania wysokich plonów.

Grunty orne słabe jakościowo kl. V-VI zajmują ok. 31% powierzchni gruntów ornych, tworzą niewielkie izolowane płyty, a większe ich skupiska występują w rejonach wsi: Koziminy Stare, Kręcica, Lisewo, Michalinek, Skrzyńki, Słoszewo, Woźniki i Młyńsk.

Struktura użytków zielonych wg klas bonitacyjnych odznacza się przewagą łąk i pastwisk dobrych i średnich jakościowo- ok. 64% to kl. III-IV.

Skupiska użytków zielonych słabych jakościowo (kl.V-VI ponad 60%) występuje w rejonach wsi Ilino, Koziminy Stare, Michowo i Pruszyń,

Pod względem jakości tereny użytkowane rolniczo są mało zróżnicowane przestrzennie. Dominują grunty dobre i średnie jakościowo. Tereny o najkorzystniejszych warunkach dla rozwoju produkcji rolnej występują w rejonie wsi: Ćwiklin, Poświętne, Michowo i Siedlin. Tereny o dobrych warunkach to północno-zachodnia, północna (Arcelin, Szeromin, Szerominek, Ćwiklin, Ćwiklinek, Szymaki, Szpondowo) i środkowa części gminy (Siedlin, Pilitowo, Brody, Strachówko, Dalanówek). Gleby słabe jakościowo kl. V-VI występują w postaci wyspowej, a większe ich arealy skupione są we wschodniej i południowo-wschodniej części gminy (Koziminy Stare, Koziminy Nowe, Koziminy Stachowo, Michalinek, Kręcica, Słoszewo, Woźniki i Młyńsk)

Stan własności użytków rolnych

Dominującą formą własności jest sektor gospodarki indywidualnej, do którego należy ok.90 % użytków rolnych.

Według danych spisu rolnego 2002r. na obszarze gminy było 1 066 indywidualnych gospodarstw rolnych (o pow. powyżej 1 ha). Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa wynosiła w gminie 8,6 ha, wobec 7,96 ha średnio w powiecie płońskim i 7,2 ha w woj. mazowieckim.

Strukturę obszarową gospodarstw rolnych w gm. Płońsk wg danych spisu rolnego 2002r. przedstawia poniższe zestawienie:

Grupy obszarowe gospodarstw	Liczba gospodarstw	Struktura%
1 - 2 ha	178	16,7
2 - 5 ha	312	29,3
5 - 7 ha	160	15,0
7 - 10 ha	150	14,1
10 - 15 ha	142	13,3
15 - 20 ha	61	5,7
20 - 50 ha	58	5,4
ponad 50 ha	5	0,5
Razem	1 066	100,0

Powyższe dane wskazują, że na obszarze gminy przeważają gospodarstwa małe i średnie o pow. do 10 ha - ok.75%. Gospodarstwa duże i bardzo duże o powierzchni powyżej 20 ha stanowią ok. 6,0 %, wobec ok. 8% w woj. mazowieckim.

W porównaniu do danych ze spisów rolnych od 1988r. ogólna liczba gospodarstw indywidualnych (o pow. powyżej 1ha) nie ulega większym zmianom.

Zmiany ilości i struktury obszarowej gospodarstw w latach 1988-2002 przedstawia poniższe zestawienie:

Grupy obszarowe gospodarstw	1988r.		1996r.		2002 r.	
	Liczba gospodarstw	%	Liczba gospodarstw	%	Liczba gospodarstw	%
1 -2 ha	71	6,2	103	10,0	178	16,7
2 - 5 ha	249	21,6	263	25,7	312	29,3
5 -7 ha	234	20,3	204	19,9	160	15,0
7 - 10 ha	254	22,0	186	18,2	150	14,1
10 - 15 ha	221	19,2	169	16,5	142	13,3
15 ha i więcej	123	10,7	99	9,7	124	11,6
Razem	1 152	100,0	1 024	100,0	1066	100,0

Powyższe dane wskazują na wzrost udziału gospodarstw małych obszarowo o pow. do 7 ha z ok. 48% w 1988r. do ok. 66% w 2002r. oraz spadek liczby gospodarstw dużych o powierzchni ponad 10 ha o ok. 4%.

Główne kierunki produkcji rolnej

Na terenie gminy Płońsk w produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż, które zajmują ok. 65% powierzchni zasiewów. W grupie roślin zbożowych ok. 35% stanowią zboża konsumpcyjne- pszenica, jęczmień (średnio w powiecie płońskim - 25%).

Znaczny areal upraw ok. 9% powierzchni zasiewów zajmują ziemniaki. Rośliny przemysłowe, głównie buraki cukrowe stanowią ok. 4% ogółu upraw.

Uprawy roślin pastewnych, które zajmują ok. 5% powierzchni zasiewów, stanowią uzupełnienie naturalnej bazy paszowej dla produkcji zwierzęcej.

W produkcji roślinnej znaczącą pozycję zajmują uprawy ogrodnicze i zielarskie. Uprawy warzyw zajmują ok. 3 - 6% struktury zasiewów. Produkcja ogrodnicza występuje w ok.50% gospodarstw indywidualnych.

W produkcji zwierzęcej przeważa chów bydła i trzody chlewnej. Stan pogłowia zwierząt gospodarskich wg spisu rolnego 2002r. przedstawiał się następująco:

- bydło ogółem - 2,9 tys. szt., w tym krowy – 1,5 tys. szt.
- trzoda chlewna - 7,9 tys. szt.

Obsada zwierząt na 100 ha użytków rolnych wynosiła: bydło – 25,4 szt. (powiat płoński – 30,3 szt.), trzoda chlewna – 76,0 szt.(powiat - 109 szt.). Wielkości te świadczą o niższym poziomie produkcji zwierzęcej niż średnio w powiecie płońskim.

Gmina Płońsk odznacza się wysoko intensywną produkcją roślinną. Produkcję roślinną jako dominujący kierunek zadeklarowało ok. 50% gospodarstw indywidualnych a mieszaną (roślinną i zwierzęcą) - ok. 42% gospodarstw.

W zakresie specjalistycznej produkcji rolnej na terenie gminy prowadzona jest produkcja ogrodnicza oraz produkcja drobiu i żywca wieprzowego. W produkcji ogrodniczej ważną rolę odgrywa uprawa warzyw i owoców miękkich zarówno w uprawie polowej (ok. 0,2 - 0,5 tys. ha) jak i pod osłonami. Obiekty produkcji drobiarskiej

zlokalizowane są we wsi Kluczewo, Ilino i Ćwiklin a łączna ich powierzchnia wynosi ok. 2,5 tys. m².

Struktura upraw jak i specjalizacja gospodarstw wskazują na rozwój rolnictwa typu podmiejskiego z prymatem produkcji roślinnej (sadownictwo, warzywnictwo, uprawy ziemniaka). Jest to wynik dostosowania kierunków produkcji do istniejących uwarunkowań – warunki przyrodniczo-glebowe, powiązania z rynkiem zbytu (głównie aglomeracja warszawska), zasoby siły roboczej i warunki ekonomiczne.

Obsługa rolnictwa

W środki do produkcji rolnej - nawozy, pasze, środki ochrony roślin, rolnicy zaopatrywani są przez jednostki gospodarcze zlokalizowane na terenie miasta Płońsk.

- Skup surowców rolniczych prowadzony jest głównie przez zakłady przetwórcze. Mleko skupuje mleczarnia w Płońsku z siedzibą w Skarżynie poprzez istniejące zlewnie mleka lub bezpośrednio z zagrody rolnika. Żywiec wieprzowy i wołowy zbywany jest przez rolników w lokalnych punktach skupu przy prywatnych ubojniach oraz kupowany jest przez agencje pośredniczące w dostawie żywca do Zakładów Mięsnych w Płocku i Warszawie.
- Obsługę weterynaryjną dla obszaru całej gminy pełnią dwa prywatne zakłady zlokalizowane we wsi Siedlin i Ilino oraz na terenie miasta Płońsk.

Głównym ośrodkiem skupiającym usługi dla rolnictwa jest miasto Płońsk. W zakresie zbytu produktów rolnych (giełdy towarowe, hurtownie, skupy) rolnicy korzystają z usług zlokalizowanych w obrębie aglomeracji warszawskiej.

Na terenie gminy nie występują przeszkody w zakresie organizacji punktów obrotu produktami rolniczymi, jak i punktów zaopatrzenia w środki do produkcji rolnej.

4.2. Działalność gospodarcza pozarolnicza

Na terenie gminy Płońsk działalność gospodarczą prowadzi obecnie (2008r.) 320 podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON.

Zmiany w liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg form własności w latach 2005 -2008 przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	Ogółem	Sektor	
		Publiczny	Prywatny
2005	262	5	257
2006	278	7	271
2007	301	7	294
2008	320	7	313

* bez spółek cywilnych

Strukturę podmiotów według Europejskiej Klasyfikacji Działalności (EKD) z uwzględnieniem liczby pracujących, form własności, oraz w układzie przestrzennym przedstawiają załączone tablice.

PODMIOTY ZAREJESTROWANE W SYSTEMIE REGON

WEDŁUG SEKCJI EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI

2008 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓŁEM	w tym:		
		SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO	SPÓŁKI CYWILNE	OSOBY FIZ. PROWADZ. DZIAŁ.GOSP.
* sektor publiczny	7	-	-	-
* sektor prywatny	313	x	x	x
Ogółem: w tym:	320	x	x	x
* Rolnictwo łowiectwo, leśnictwo	21	-	x	x
* Górnictwo i kopalnictwo	4	-	x	x
* Działalność produkcyjna	48	x	x	x
* Budownictwo	38	-	-	x
* Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów oraz art. przeznaczenia osobistego	112	x	x	x
* Hotele i restauracje	11	-	x	x
* Transport, gospodarka magazynowa i łączność	32	-	x	x
* Pośrednictwo finansowe	2	-	-	x
* Obsługa nieruchomości i działalność związana z prowadzeniem interesów	24	x	x	x
* Administracja publiczna i obrona narodowa; prawnie gwarantowana opieka socjalna	-	-	-	-
* Edukacja	11	-	x	x
* Ochrona zdrowia i opieka socjalna	4	-	-	x
* Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	13	-	x	x

PODMIOTY GOSPODARCZE ZAREJESTROWANE W SYSTEMIE REGON
W UKŁADZIE PRZESTRZENNYM

stan 30.06.2008 r.

Lp	Miejscowość	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	Górnictwo, kopalnictwo	Działalność produkcyjna	Budownictwo	Handel hurtowy i detal., naprawy poj. mech. oraz art. użyt. domowego	Hotele i restauracje	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Pośrednictwo finansowe	Obsługa nieruchomości, wynajem i dział. związ. z prow. interesów	Edukacja	Ochrona zdrowia i opieka socjalna	Pozostała działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna	RAZEM
1	Arcelin				1	6		2			1			10
2	Bogusławice			1		1								2
3	Bońki	2		5	5	7	1	4		3	1	1	1	29
4	Brody	1		3		6		3		2		1		16
5	Cempkowo			2	1	3	1	2		1				10
6	Cholewy				1	2				1				4
7	Cieciórki	1		1	1	3	1							7
8	Ćwiklin	1		3	2	5		1		3			2	17
9	Ćwiklinek	1				8	1	2	1					13
10	Dalanówek		2		1	5	2	1		1				12
11	Ilinko			2		2	1	1				2		8
12	Ilino	1				2	1			1				5
13	Jeżewo				1	1							1	3
14	Kluczewo	2			2	1		2					1	8
15	Koziminy Stachowo			1		1								2
16	Krępica				1	3								4
17	Lisewo	2	1		1	4				1	3			12
18	Michalinek			2		1	1			1				5
19	Michowo			1	1	2				2			1	7
20	Młyńsk										1			1
21	Nowe Koziminy	1		3	1	1				1				7
22	Pilitowo			2		1		1		2			1	7
23	Poczernin			1	1		1	1	1	1			1	7
24	Poświętne,	1		2	2	2		1		1		1	2	12
25	Pruszyń													

26	Raźniewo	1	1	1	1			1						5
27	Siedlin	2		11		11	1	2		1	3	1		32
28	Skarżyn				1	3		1					2	7
29	Skrzynki	1			1	1								3
30	Słoszewo				1									1
31	Słoszewo Kolonia													
32	Stare Koziminy					2								2
33	Strachowo	1			1	7		1						10
34	Strachówko			2	3	4		2		1				12
35	Strubiny					3		1						4
36	Szeromin			1		2		2					1	6
37	Szerominek			1	4	5		1						11
38	Szpondowo	2		2	3	3				1				11
39	Szymaki			1		2								3
40	Woźniki	1			1	1								3
41	Wroninko													
OGÓŁEM		21	4	48	38	112	11	32	2	11	4	13	338	320

Wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców wynosi dla gminy Płońsk - 43,7. Wśród podmiotów gospodarczych dominuje sektor prywatny (97,8 %).

Pod względem wielkości zatrudnienia przeważają zakłady małe zatrudniające do 5 osób (ok. 91 % podmiotów).

Największym pod względem zatrudnienia zakładem w gminie Płońsk (powyżej 100 osób) jest Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Skarżynie. Drugim co do wielkości zakładem jest Prywatne Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowo-Produkcyjne "ELMAR" w miejscowości Brody (o zatrudnieniu 51 – 100 osób). Jest to zakład produkujący odzież damską.

Do podmiotów o zatrudnieniu 21 do 50 osób należą:

- Rolnicza Spółdzielnia produkcyjna w Ćwiklinku;
- Spółdzielnia Kótek Rolniczych w Siedlinie;
- "AL – MAR" Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo-Handlowe Eksport – Import w Ilinie;
- Wytwarzanie Wyrobów Ceramiki Budowlanej w Szerominku;
- Cegielnia w Cieciorkach;
- Warszawskie Zakłady Zielarskie "Herbapol" z siedzibą w Pruszkowie, oddział Strachówko;
- Przedsiębiorstwo Produkcji, Usług i Handlu "Zodiak" w Bońkach;
- Szkoła Podstawowa w Lisewie.

4.3. Struktura budżetu gminy

Dochody budżetu gminy

Według danych statystycznych struktura dochodów budżetowych gminy w latach 2005 - 2007 przedstawiała się następująco:

wyszczególnienie	2005		2006		2007	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
Dochody ogółem	9743,2	100.0	11942,5	100.0	14089,4	100.0
w tym:						
- podatki i opłaty lokalne*	2295,6	23,6	2284,2	19,1	2448,6	17,4
- udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	843,9	8,7	1110,0	9,3	1402,8	9,9
- subwencje ogólne	3625,9	37,2	3969,8	32,2	4429,6	31,4
- dotacje budżetu państwa	1747,6	17,9	2825,3	23,7	2884,8	20,5
- pozostałe (inne)	1230,2	12,6	1753,2	14,7	2923,6	20,8

* podatek rolny, od nieruchomości, od środków transportowych, opłata skarbową

Dochody własne gmin obejmujące : podatek rolny, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportu, opłata skarbową stanowiły w roku 2007 około 17,4 % wszystkich dochodów gminy w tym :

- podatek rolny - 4,7 %
- podatek od nieruchomości - 11,7 %
- podatek od środków transportu - 0,8 %
- opłaty skarbowe - 0,2 %

Dochody ogółem i własne gminy (z podatków i opłat lokalnych) w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2005 - 2007 kształtują się następująco (w złotych):

ROK	GMINA	
	dochody ogółem	dochody własne*
2005	1345,9	317,1
2006	1639,3	466,9
2007	1930,6	512,5

Wydatki budżetu gminy

Według danych statystycznych struktura wydatków budżetowych w latach 1995 – 1997 kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2005		2006		2007	
	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł	%
wynagrodzenia	2656,9	28,7	3045,9	25,9	3555,4	29,9
materiały i usługi	1251,9	13,5	1479,1	12,6	1381,4	11,6
opłaty i składki	590,5	6,4	656,0	5,6	892,0	7,5
dotacje na wydatki bieżące	55,0	0,6	63,8	0,6	63,2	0,6
wydatki majątkowe	2133,3	23,0	2549,0	21,7	1956,6	16,4
pozostałe	2570,2	27,8	3944,4	33,6	4044,6	34,0
OGÓŁEM	9257,8	100,0	11738,2	100,0	11893,2	100,0

Struktura wydatków wybranych działów gospodarki narodowej kształtuje się następująco (procentowo):

Wyszczególnienie	2005	2006	2007
Ogółem	100,0	100,0	100,0
w tym:			
-gospodarka komunalna	2,7	1,8	2,0
-gospodarka mieszkaniowa	0,1	0,3	0,2
-oświata i wychowanie	42,7	33,2	31,8
-kultura i sztuka	0,5	0,5	0,5
-ochrona zdrowia	0,9	0,7	0,6
-opieka społeczna	19,9	23,9	23,6
-kultura fizyczna i sport	0,6	1,7	1,1
-administracja samorządowa	15,7	15,1	17,9

W strukturze wydatków największą pozycję stanowią wydatki na cele oświatowe. Drugą pozycję, opieka społeczna, a następnie administracja samorządowa.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca, wydatki w gminie kształtują się następująco (w zł) :

ROK	GMINA
2005	1278,8
2006	1611,3
2007	1629,6

Rok budżetowy 2005 gmina zakończyła dodatnim wynikiem finansowym 485,4 tys. zł, rok 2006 – 204,3 tys. zł, a rok 2007 – 2 196,2 tys. zł.

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA

5.1. Komunikacja

Powiązania komunikacyjne.

Przez teren gminy i miasto Płońsk, z północy na południe przebiega droga krajowa nr 7 Gdańsk - Warszawa - Kraków - Chyżne, a z zachodu na pdn.-wschód droga krajowa nr 10 Szczecin - Piła - Toruń - Płońsk - (dr nr 7). Drogi te stanowią szkielet komunikacyjny gminy i wraz z drogą krajową nr 50 Ciechanów - Płońsk - Wyszogród - Sochaczew - Grójec - Ostrów Mazowieckado Wyszogrodu, oraz drogą wojewódzką nr 632 do Nasielska i dalej nr 571 do Pułtuska, stanowią podstawowe powiązanie obszaru gminy i miasta Płońska z terenami zewnętrznymi. Płońsk położony jest w odległości ok.56 km na północ od Warszawy i oddalony ok. 34 km od Nowego Dworu (drogą nr 7), ok. 34 km od Ciechanowa (drogą nr 50), ok. 32 km od Nasielska (drogą nr 632) i ok. 56 km od Sierpca (drogą nr 10).

Nadrzędny układ komunikacyjny na terenie gminy stanowią drogi: krajowe nr 7, nr 10 i nr 50, wojewódzka nr 632 oraz drogi powiatowe.

Droga krajowa nr 7 Gdańsk - Warszawa - Kraków - Chyżne, o łącznej długości na obszarze gminy ok. 20,5 km (w tym ok. 4,0 km na terenie miasta) przebiega przez teren wsi: Poczernin, Dalanówek, Rażniewo, Siedlin, Poświętne, Cieciorzki, Cwiklinek i Szymaki. Od kilku lat jest modernizowana i obecnie posiada na odcinku na południe od Płońska dwie jezdnie. Jednocześnie trwają prace projektowe mające na celu dostosowanie tego odcinka drogi do parametrów drogi ekspresowej

Ruch na drodze nr 7 to w ogromnej większości ruch tranzytowy o charakterze gospodarczym. Według danych generalnego pomiaru ruchu w 1995r, średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na odcinku drogi nr 7 na południe od Płońska wynosił 13.900 pojazdów na dobę (na rok 2015 prognozowany jest tu ruch o natężeniu 34.000 pojazdów na dobę), a na północ od Płońska - 7.500 poj./dobę.

Droga krajowa nr 10 Szczecin - Płońsk, o łącznej długości na obszarze gminy ok. 7,5 km (w tym ok. 3,5 km na terenie miasta) przebiega przez teren wsi: Ilino, Ilinek, Bońki Zawady, Brody i Siedlin. Planowane jest docelowo dostosowanie tej drogi do parametrów drogi ekspresowej.

Droga krajowa nr 50 Ciechanów - Płońsk - Wyszogród - Sochaczew - Grójec - - Mińsk Maz. - Łochów - Ostrów Mazowiecka, o łącznej długości na obszarze gminy ok. 8,0 km (w tym ok. 1,5 km na terenie miasta) przebiega przez teren wsi: Koziminy Nowe, Stare i Stachowe, Poświętne, Skarżyn i Skrzyńki.

Droga wojewódzka nr 632 Płońsk - Nasielsk – Legionowo - Marki, o łącznej długości na obszarze gminy ok. 5,0 km przebiega przez miejscowości: Poświętne, Strachówek i Strachowo. Droga posiada nawierzchnię utwardzoną - bitumiczną. Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na przebiegającym przez teren gminy odcinku tej drogi, według danych generalnego pomiaru ruchu w 1995r, wynosił 950 pojazdów na dobę i w większości został zakwalifikowany jako ruch gospodarczy. Wielkość ruchu na tej trasie wykazuje tendencję wzrostową.

Drogi powiatowe

Sieć dróg powiatowych na terenie gminy stanowi dwanaście dróg o łącznej długości ok. 39,8 km (oraz ok. 2,5 km na terenie miasta - ulica Młodzieżowa na ciągu drogi nr 3021W - dł.1,5 km i ulica Kwiatowa na ciągu drogi nr 3057W - dł. 1,0 km):

- nr 3021W Płońsk - Raciąż (dł. na terenie gminy ok. 4,5 km) kl. G
- nr 3030W Wierzbica Szlachecka - Starczewo Wielkie – Arcelin (dł. ok. 1,5 km) kl. L
- nr 3032W Arcelin - Jarocin - Galomin (dł. ok. 2,0 km) kl. L
- nr 3034W Szymaki - Smardzewo – Sochocin Kolonia (dł. ok. 0,9 km) kl. Z
- nr 3037W Szymaki - Jarocin - Sokolniki (dł. ok. 0,8 km) kl. L
- nr 3040W Szpondowo - Strachowo - Poczernin (dł. ok. 7,5 km) kl. Z
- nr 3050W Lisewo - Ślepowrony - Kołoząb (dł. ok. 0,6 km) kl. L
- nr 3051W Strachowo - Lisewo - Joniec (dł. ok. 8,0 km) kl. G
- nr 3054W Krysk - Poczernin - Pilitowo (dł. ok. 5,5 km) kl. L
- nr 3057W Płońsk - Wichorowo (dł. ok. 5,0 km) kl. Z
- nr 3058W Brody - Pilitowo - Siedlin (dł. ok. 1,6 km) kl. Z
- nr 3059W Ilinek - Kucice – Bulkowo - Bodzanów (dł. ok. 1,9 km) kl. Z

Drogi powiatowe w ponad 90% posiadają nawierzchnię utwardzoną - bitumiczną. Pozostałe to drogi o nawierzchni gruntowej i żwirowej.

Nadrzędny układ dróg w gminie o długości prawie 72 km stanowią drogi w ponad 90% utwardzone - bitumiczne. Jednak głównie drogi powiatowe wymagają modernizacji i dostosowania parametrów do wymagań dróg V klasy technicznej (w tym rodzaj nawierzchni, nośność, szerokość jezdni i pobocza).

Drogi układu nadrzędnego obsługują większość miejscowości w gminie. Docelowo droga nr 7 na południe od miasta i droga nr 10 będą wyłączone z bezpośredniej obsługi terenów przyległych jako drogi ekspresowe. Obsługę terenu przejmie układ dróg dojazdowych, a poprzez planowane węzły drogowe możliwe będzie włączenie się do ruchu ekspresowego.

Drogi gminne o łącznej długości ok. 137 km, stanowią uzupełnienie układu drogowego gminy. Obsługują przede wszystkim zabudowę rozproszoną, stanowią komunikację wewnątrz wsi, tworzą połączenia między wsiami i ułatwiają dojazdy do użytków rolnych. W większości (ok. 70%) są to drogi o nawierzchni nieutwardzonej gruntowej i żwirowej.

Na terenie gminy znajdują się trzy duże stacje paliw płynnych: w Michalinku, przy północno-wschodniej jezdni drogi krajowej nr 7, z zespołem parkingów i obiektami handlowo - gastronomicznymi, w Ćwiklinku, również przy drodze nr 7 i w Ilinku przy drodze nr 10. W Siedlinie, Dalanówku, Bońkach znajdują się również stacje gazowe.

Duże znaczenie dla obsługi mieszkańców gminy i podróżnych mają też stacje paliw zlokalizowane na terenie miasta - w rejonie włączenia ulicy Warszawskiej do drogi nr 7.

W zakresie komunikacji zbiorowej, głównym przewoźnikiem jest PKS, obsługujący większość miejscowości w gminie.

Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy, na długości ok. 10,0 km (oraz ponad 4,0 km przez teren miasta), przez obszar miejscowości: Krępica, Michalinek, Dalanówek, Rażniewo, Siedlin, Brody, Szeromin i Arcelin, przebiega linia kolejowa jednotorowa relacji Nasielsk - Płońsk -- Sierpc - Toruń. Stacja kolejowa znajduje się na obszarze miasta Płońska, natomiast na terenie gminy zlokalizowane są dwa przystanki: w Michalinku i w Arcelinie.

Tereny linii kolejowej stanowią tereny zamknięte. Brak jest podstaw prawnych i danych merytorycznych dla wyznaczenia stref ochronnych tych terenów w niniejszym studium.

Wykaz działek stanowiących tereny zamknięte kolejowe:

L.p.	Miejscowość	Nr działki	Pow. (ha)
1	Arcelin	59	7,14
2	Brody	26	2,29
3	Dalanówek	166	4,91
4	Krępica	194	7,46
5	Michalinek	56	5,16
6	Siedlin	136/4	3,17
		136/6	1,89
7	Rażniewo	44	5,08
8	Szeromin	140	6,25
RAZEM			43,35 ha

5.2. Elektroenergetyka

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbiorców na terenie gminy, odbywa się ze stacji GPZ 110/15 kV w Płońsku zasilanej napowietrzną, jednotorową linią przesyłową WN 110 kV Starożreby - Pomiechówek. Linia ta przebiega na obszarze gminy na długości ok. 14,0 km (i ponad 2,0 km na obszarze miasta) przez obszar wsi: Ilino, Skarżyn, Bońki Zawady, Brody, Poświętne, Siedlin, Strachówek, Strachowo, Dalanówek, Michalinek i Krępica.

Na terenie miasta planowana jest realizacja nowej stacji transformatorowej 110/15 kV, co wiązałoby się z koniecznością poprowadzenia przez obszar wsi Ilinek i Szerominek nowego odcinka linii zasilającej 110 kV.

Energia elektryczna rozprowadzana jest do odbiorców poprzez rozdzielczą sieć linii napowietrznych średnich napięć 15 kV oraz stacje transformatorowe 15/0,4 KV i sieć odbiorczą niskiego napięcia 220/380 V.

Sieci i urządzenia elektroenergetyczne są własnością Zakładu Energetycznego S.A, w Płocku, w zarządzie Rejonu Energetycznego w Płońsku.

Dostawy energii elektrycznej pokrywają zapotrzebowanie odbiorców na terenie gminy. Działania RE polegają przede wszystkim na utrzymaniu ciągłości dostaw energii, konserwacji linii i urządzeń, rozbudowie sieci w rejonie skupisk odbiorców. W celu zmniejszenia awaryjności układu konieczna jest sukcesywna modernizacja sieci, wymiana linii i rozbudowa sieci stacji transformatorowych w celu zmniejszenia długości odbiorczych linii niskich napięć.

5.3. Gazownictwo

Przez obszar gminy, na długości ok. 11,0 km, (i ok. 1,2 km przez obszar miasta), przez tereny wsi: Michalinek, Dalanówek, Raźniewo, Siedlin, Brody, Bońki Zawady, Skarżyn, Ilinek i Ilino przebiega przesyłowa sieć gazowa wysokiego ciśnienia 6,4 MPa - dwa gazociągi DN 500 relacji Rembelszczyzna - Włocławek.

W miejscowości Siedlin, poprzez zespół zaporowo - upustowy od gazociągu Rembelszczyzna - Włocławek, odgałęzia się przesyłowa sieć gazowa wysokociśnieniowa DN 200 i DN 400 w kierunku Olsztyna (przebiega przez miejscowości: Siedlin, Strachówek, Strachowo i Szpondowo na długości ok. 7,0 km). Z gazociągu do Włocławka, poprzez zlokalizowaną na terenie miasta stację redukcyjno-pomiarową I^o, miejskim gazociągiem rozdzielczym średniego ciśnienia zaopatrywani są w gaz mieszkańcy miasta oraz nieliczni mieszkańcy gminy z terenów bezpośrednio przylegających do miasta. Na terenie gminy jest jeszcze niewielu odbiorców gazu: w Szerominku i Poświętnem (ulica Podmiejska) oraz w Bońkach i Ilinku. Pozostali mieszkańcy gminy nie mają jeszcze możliwości korzystania z gazu ziemnego sieciowego. Zaopatrywani są w butlowy gaz propan - butan, poprzez sieć punktów dystrybucji na terenie miasta i gminy.. Docelowo, w oparciu o "Studium rozwoju gazyfikacji województwa ciechanowskiego" (1996r), wykonane przez GAZOPROJEKT Wrocław, przewiduje się realizację na terenie gminy stacji redukcyjno-pomiarowej I^o, która wraz z istniejącą na terenie miasta stacją będzie stanowiła źródło zaopatrzenia w gaz mieszkańców gminy. Realizacja sieci i urządzeń gazowniczych w gminie musi być poprzedzona opracowaniem koncepcji programowej gazyfikacji, w oparciu o którą możliwe będzie przyjęcie najbardziej optymalnego rozwiązania.

5.4. Telekomunikacja

Obiekty i urządzenia telekomunikacyjne na terenie gminy są własnością Telekomunikacji Polskiej S.A., zarządzane przez Rejon Telekomunikacyjny w Płońsku. Abonentów na obszarze gminy obsługuje automatyczna centrala telefoniczna w Płońsku i współpracująca z nią centrala w Skarżynie. Łączność telefoniczna w gminie odbywa się głównie poprzez kablowe linie telefoniczne w ostatnich latach zrealizowane przez TP S.A. Tereny z rozproszoną zabudową objęte są radiowym systemem dostępu abonenckiego na bazie centrali telefonicznej w Płońsku.

W zakresie telefonii komórkowej, stacje bazowe cyfrowej telefonii komórkowej zlokalizowane są na terenie miasta Płońsk.

5.5. Gospodarka wodno – ściekowa i komunalna

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę ludności oraz pokrycie potrzeb wodnych rozwijającego się przemysłu i rolnictwa stanowią podstawowe kierunki działań w zakresie gospodarki wodnej. W chwili obecnej ponad 60% poboru wody wykorzystywana jest dla potrzeb gospodarki komunalnej. Wielkość jednostkowego zużycia wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w wysokości 24,5 m³/Mk/rok stawia gminę Płońsk w rzędzie gmin o niskim standardzie wyposażenia mieszkań w urządzenia techniczno-sanitarne. Mimo postępu i zwiększonych nakładów finansowych na budowę wodociągów, jednostkowe zużycie wody na cele bytowo-gospodarcze mieszkańców wsi analizowanej gminy (24,5 m³/Mk/rok) jest nadal niższe niż w sąsiadującym mieście Płońsk (30,5 m³/Mk/rok).

W 2007 roku z wodociągu sieciowego korzystało około 5200 osób, co stanowiło 72,4% ludności gminy Płońsk. Najwięcej odbiorców (połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania) tj. powyżej 50 jest w miejscowościach: Arcelin, Bońki, Brody, Cempkowo, Cholewy, Ćwiklin, Ćwiklinek, Dalanówek, Ilinko, Siedlin, Skarżyn, Strachowo, Strachówko, Szeromin i Szerominek.

Stopień zwodociągowania gminy jest obecnie porównywalny ze średnim w powiecie płońskim, gdzie z wodociągu sieciowego korzysta 77,6% (w gminach wiejskich powiatu płońskiego – średnio 70,4%, w miastach – 93,8%). Działania na rzecz budowy wodociągów zintensyfikowane zostały zwłaszcza w ostatnich latach. W 2000 roku z wodociągu sieciowego korzystało bowiem zaledwie około 10% ludności gminy Płońsk i był to w tym czasie najniższy stopień zwodociągowania gminy w całym powiecie płońskim (z wodociągu sieciowego korzystało wówczas 53,4% ludności powiatu).

Na koniec 2007 roku na terenie gminy Płońsk długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej wynosiła 207,7 km. Sieć wodociągowa w kształcie pierścienia rozciąga się dookoła miasta Płońska i stanowi źródło wody dla wodociągów bocznych zasilających w wodę obszar gminy. Na analizowanym obszarze znajdują się trzy stacje uzdatniania wody w miejscowościach: Kluczewo, Krępica i Cholewy.

Odprowadzenie ścieków

Przeważająca ilość ścieków bytowo-gospodarczych powstająca na terenach wiejskich gromadzona jest w osadnikach bezodpływowych, skąd wywożona jest wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego na miejską oczyszczalnię ścieków, zlokalizowaną na gruntach wsi Michowo. Komunalna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 8760 m³/dobę jest największym w gminie (i powiecie) źródłem punktowego dopływu ścieków. Jest to wysokosprawna 3 – stopniowa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków umożliwiająca również wysoką redukcję biogenów. Oczyszczone ścieki odprowadzane ogółem w ilości 843,4 dam³/rok (łącznie z wodami infiltracyjnymi i ściekami dowożonymi - 1931 dam³/rok) trafiają do rzeki Płonki, a następnie do Wkry.

Na terenie gminy funkcjonuje zakładowa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków w Skarżynie. Punktowy zrzut ścieków ze Spółdzielni Mleczarskiej w Płońsku Zakład w Skarżynie w ilości 100,5 m³/dobę (36,7 dam³/rok) trafia za pośrednictwem cieku Piaski do rzeki Płonki.

Z kanalizacji sieciowej korzysta jedynie ludność miejska (96,3%), natomiast żadna z wsi na terenie gminy Płońsk nie posiada sieciowej kanalizacji sanitarnej. Część ścieków w sposób nie nadzorowany jest wywożona na pola, do lasu lub wylewana do rowów melioracyjnych itp. W związku z budową wiejskich wodociągów stwierdza się systematyczny wzrost ilości ścieków. Dla poprawy tej sytuacji w ostatnich latach podjęte zostały następujące działania:

- wybudowano przydomowe oczyszczalnie ścieków (w 2007 roku – 6 szt. o łącznej wartości ok. 72 tys. zł., w 2008 roku – II etap o wartości ok. 1,9 mln zł),
- zaplanowano budowę sieci kanalizacyjnej z przyłączami w największych miejscowościach położonych w sąsiedztwie miasta Płońska, w tym:
  - w miejscowości Bońki i Skarżyn - przedsięwzięcie polega na budowie m.in. : sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z rur PVC ϕ 200-250 mm o długości 4063 mb, odcinka kanalizacji tłocznej PE ϕ 63-110mm o łącznej długości 2112,5 mb oraz 6 pompowni sieciowych;

- we wsi Szerominek - budowa sieci kanalizacji sanitarnej z rur PCV ϕ 200 o długości 26045,mb. Odgałężenia sieci i przyłącza do posesji wykonane zostaną z rur PCV ϕ 160 PVC o długości 1177,5 mb.

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami jest jednym z najważniejszych problemów ekologicznych. Jest to spowodowane stale zwiększającą się masą powstających odpadów i nie wystarczającym ich gospodarczym wykorzystaniem. Szacuje się, że odpady komunalne stanowią blisko 50% ogólnej ilości odpadów.

Gospodarka odpadami w gminie Płońsk sprowadza się wyłącznie do ich gromadzenia na składowisku, na które trafia również niewielka część nie wykorzystanych gospodarczo odpadów przemysłowych. Odpady utylizuje się poprzez ich składowanie na istniejącym komunalnym wysypisku odpadów o powierzchni 6,24 ha, zlokalizowanym we wschodniej części gminy, na gruntach wsi Dalanówko. Wysypisko to eksploatowane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Płońsku pełni obecnie rolę wysypiska rejonowego, przyjmując odpady z miasta oraz sąsiednich gmin. W marcu 2004 roku uruchomiono na terenie gminy selektywną zbiórkę odpadów, natomiast w 2006 roku mieszkańcy gminy podpisali umowy z przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej w Płońsku na odbiór niesegregowanych odpadów stałych.

Na terenie gminy Płońsk w.w. składowisko jest jedynym obiektem tego typu eksploatowanym w sposób zorganizowany i po modernizacji, zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015 (aktualizacja), będzie posiadać kluczowe znaczenie dla zintegrowanego systemu gospodarki odpadami w regionie plockim.

6. STRUKTURA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

6.1. Struktura zagospodarowania przestrzennego gminy

Strukturę zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- elementy środowiska przyrodniczego o określonych cechach,
- sieć osadnicza i jej ukształtowanie,
- ukształtowanie przestrzenne zasadniczych układów gospodarczych,
- układ infrastruktury technicznej i komunikacji.

Duży wpływ na strukturę zagospodarowania przestrzennego gminy mają cechy geomorfologiczne obszarów, wraz z ich szatą roślinną i światem zwierząt, krajobrazu chronionego (około 6,4 % obszaru gminy), będących fragmentami większej całości w skali regionalnej. Obszary te, ze względu na ukształtowanie terenu, wody otwarte, lasy, łąki i zadrzewienia, stanowią istotny element struktury zagospodarowania przestrzennego gminy. Dotyczy to głównie wschodniej części gminy.

Istotnym elementem środowiska przyrodniczego, mającym wpływ na strukturę zagospodarowania przestrzennego, jest układ gruntów rolnych o przewadze kompleksów gleb w IV i wyższych klasach bonitacyjnych.

Sieć osadnicza charakteryzuje się skupieniem największych jej jednostek w centralnej części gminy – w rejonie miasta Płońska (największe miejscowości: Szerominek, Bońki, Skarżyn, Siedlin, Arcelin).

Zasadniczym elementem infrastruktury komunikacyjnej jest układ trzech dróg krajowych nr 7, 10 i 50 krzyżujących się w rejonie miasta Płońska i stanowiących podstawowe połączenie gminy z układem zewnętrznym

Układ infrastruktury technicznej stanowi przede wszystkim linia energetyczna WN 110kV ze stacją GPZ WN/SN na terenie miasta i oczyszczalnia ścieków z systemem kanalizacji sanitarnej na terenie miejscowości Michowo, brak natomiast sieci kanalizacyjnej na terenie gminy. Jest to istotny brak w kontekście kształtowania struktury zagospodarowania przestrzennego, warunków do inwestowania, poprawy jakości życia i czystości środowiska naturalnego.

Główne zadania z zakresu infrastruktury technicznej, komunikacji i gospodarki komunalnej, które były przedmiotem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz lokalizacji celu publicznego:

W roku 2000:

- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej SN, stacji trafo i linii nn. w miejscowości Bońki
- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nn. z przyłączami w miejscowościach: Dalanówek, Szerominek, Siedlin, Brody, Skarżyn, Ćwiklinek, Poświętne, Cempkowo;
- budowa stacji auto - gazu w miejscowości Ilino;
- budowa centralnej sieci wodociągowej gminy Płońsk w miejscowościach: Ilino, Ilinko, Skarżyn, Cholewy, Skrzynki, Bońki, Strachówko, Brody, Poświętne;
- budowa telekomunikacyjnego rurociągu kablowego wzdłuż drogi nr 7 Zakroczym – Płońsk i drogi nr 10 Płońsk – Dzierżążnia w miejscowościach: Rażniewo, Dalanówek, Michalinek, Siedlin, Skarżyn, Brody, Ilinko, Ilino.

W roku 2001:

- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nn. z przyłączami w miejscowościach: Bońki, Koziminy Stachowo, Ćwiklinek, Ćwiklin, Rażniewo, Strachowo, Cempkowo, Brody;
- budowa elektroenergetycznej linii kablowej nn. z przyłączami w miejscowościach: Brody i Szerominek;
- budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowościach: Ćwiklin, Ćwiklinek, Cieciorki, Słoszewo, Koziminy Stachowo, Nowe Koziminy i Stare Koziminy oraz Jeżewo, Bogusławice, Woxniki, Pruszyń, Młyńsk, Poczernin, Brody, Pilitowo, Siedlin, Cempkowo;
- budowa kolektora ciśnieniowego kanalizacji sanitarnej Baboszewo – Płońsk w miejscowościach: Szeromin, Szerominek, Arcelin;
- rozbudowa istniejącej stacji paliw LPG – Bońki.

W roku 2002:

- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej SN, stacji trafo w miejscowości Szpondowo;
- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nn. z przyłączami w miejscowościach: Skarżyn, Siedlin, Szerominek, Szpondowo, Wronnko, Nowe Koziminy, Cieciorki, Strachówko, Michowo, Ilino;
- budowa wodociągu gminnego z przyłączami w miejscowościach: Szreominek i Bońki;

- budowa kolektora tłoczego kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Ilinko;
- rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków - Poświętne;
- budowa hali odbioru mleka w zakładzie mleczarskim Skarżyn.

W roku 2003:

- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej SN, stacji trafo w miejscowościach Dalanówek i Arcelin;
- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nn. z przyłączami w miejscowościach: Arcelin, Brody, Skarżyn, Siedlin, Strachówko, Ćwiklin, Ćwiklinek, Kręcica, Szerominek, Dalanówek, Bońki, Michowo;
- modernizacja dróg gminnych: Dalanówek – Lisewo, Cempkowo – Jeżewo, Szeromin – Ćwiklin, Zawady – Skarżyn – Żurawin – Ilinko;
- budowa sieci wodociągowej –Bońki;
- przebudowa drogi powiatowej nr 3054W Krysk – Poczernin – Pilitowo;
- budowa hali sportowej – Siedlin;
- rozbudowa i modernizacja stacji paliw – Bońki.

W roku 2004:

- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nn. z przyłączami w miejscowościach: Poczernin, Strachowo, Cempkowo, Młyńsk, Brody;
- budowa elektroenergetycznej linii kablowej nn. z przyłączami w miejscowości Bońki;

W roku 2005:

- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nn. z przyłączami w miejscowościach: Skarżyn, Bońki, Brody, Strachówko, Ćwiklinek, Skrzyńki;
- budowa kotłowni przy zespole szkół - Siedlin;

W roku 2006:

- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej SN, stacji trafo i linii nn. w miejscowości Skarżyn;
- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nn. z przyłączami w miejscowościach: Pilitowo, Brody, Bońki, Szymaki, Szpondowo, Woźniki, Szerominek;
- budowa sieci wodociągowej - Szerominek;
- budowa sieci telefonicznej – Bońki, Brody;
- przebudowa dróg gminnych – Ilinko i Bońki;
- budowa Regionalnego Zakładu Przeróbki Odpadów Komunalnych – Dalanówek;
- rozbudowa składowiska odpadów – Dalanówek;
- budowa kopalni kruszywa – Michalinek.

W roku 2007:

- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej SN, stacji trafo w miejscowości Poczernin;
- budowa elektroenergetycznej linii napowietrznej nn. z przyłączami w miejscowościach: Siedlin, Strachówko, Strachowo, Bońki, Poczernin, Lisewo;
- budowa elektroenergetycznej linii kablowej nn. z przyłączami w miejscowościach: Szerominek, Kręcica;
- budowa gazociągu średniego ciśnienia z przyłączami w miejscowościach:

- Szerominek, Brody, Bońki, Skarżyn;
- budowa sieci wodociągowej - Strachówko;
- przebudowa dróg gminnych – Poczernin, Cholewy – Skrzynki, Szerominek – Kluczewo, Arcelin – Kluczewo, Lisewo - Kręcica;
- budowa zakładu segregacji odpadów – Poświętne;
- modernizacja oczyszczalni ścieków – Poświętne.

6.2. Struktura planów zagospodarowania gminy a proces przekształceń gospodarki przestrzennej

Do 31.12.2003 r., obowiązywał, obejmujące całość obszarów gminy - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Płońsk, zatwierdzony uchwałą nr 100/84 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Płońsku z dnia 22 marca 1984 r. (Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego nr 10, z dnia 15 września 1986 r., poz.240)

Plan ten, mogący wprowadzić dalej stanowić pewne podstawy do polityki przestrzennej z powodu np. zaistnienia praw nabytych właścicieli nieruchomości, mimo dokonania w nim na przestrzeni kilku lat szeregu zmian, był planem anachronicznym. Był bowiem opracowany w innych warunkach prawno - ustrojowych i techniczno - ekonomicznych. Na jego strukturę składały się wyznaczone pod konkretny sposób zagospodarowania terenu, stosowne do ówczesnych mechanizmów i celów obowiązujących w państwie o gospodarce planowej, w której obowiązuje system reglamentacji sposobów użytkowania przestrzeni. Obecnie, w dobie wprowadzenia gospodarki samorządowej, która w sferze gospodarki przestrzennej kształtuje warunki zgodnie z aktualnymi przepisami prawnymi i normami ekonomicznymi do inwestowania wszystkich podmiotów gospodarczych, plan ten nie mógł sprostać wymogom w kontekście zaszytych po 1989 r. procesów przekształceń zagospodarowania przestrzennego i dostępnych w otwartej gospodarce rynkowej możliwości kapitałowych i technicznych.

Na terenie gminy obowiązuje szereg planów miejscowych, sporządzonych w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym, oraz obecnie obowiązującą ustawę z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obowiązujące plany miejscowe na terenie gminy Płońsk, uchwalone po 01.01.1996 r:

L.p.	Uchwała Rady Gminy	Obszar opracowania planu
1.	Nr XXV/118/96 z dnia 10.10.1996r	Zmiana m.p.z.p. Gminy Płońsk, obejmująca fragment wsi Poświętne
2.	Nr XXV/119/96 z dnia 10.10.1996r	Zmiana m.p.z.p. Gminy Płońsk, obejmująca fragment wsi Szerominek
3.	Nr XL/179/98 z dnia 02.04.1998r (Dz. Urz. Woj. Ciechanowskiego nr 12, poz. 63)	Zmiana m.p.z.p. Gminy Płońsk, obejmująca fragmenty wsi: Arcelin, Siedlin, Skarżyn, Szpondowo, Brody, Bońki, Cempkowo, Cholewy, Ćwiklin, Dalanówek, Ilinko, Ilino, Nowe Koziminy, Kręcica, Michalinek, Michowo, Poświętne, Pilitowo, Poczernin, Skrzynki, Słuszewo Kolonia, Strachówko, Szerominek i Szymaki
4.	Nr IV/12/98 z dnia 03.12.1998r	Zmiana m.p.z. p. Gminy Płońsk, obejmująca fragmenty wsi: Siedlin, Ilinko, Poświętne i Michowo

5.	Nr XVIII/80/99 z dnia 22.12.1999r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 21 poz. 136)	Zmiana m.p.z. p. Gminy Płońsk, obejmująca fragmenty wsi: Bońki, Cieciorzki, Ilinko, Ilino, Michalinek, Pilitowo, Poczernin, Siedlin, Skarżyn, Strachówko i Szerominek
6.	Nr XVIII/81/99 z dnia 22.12.1999r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 21 poz. 137)	Zmiana m.p.z. p. Gminy Płońsk, obejmująca fragment wsi: Bońki
7.	Nr XL/197/02 z dnia 22.03.2002r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 146 poz. 3227)	Zmiana m.p.z. p. Gminy Płońsk, obejmująca fragmenty wsi: Arcelin, Bońki, Brody, Cemokowo, Poczernin, Cieciorzki, Cholewy, Dalanówek, Ilinko, Ilino, Jeżewo, Kluczewo, Koziminy Stachowo, Michalinek, Rażniewo, Siedlin, Skarżyn, Słoszewo, Strachowo, Strachówko, Szeromin, Szerominek, Szpondowo
8.	Nr XL/197/02 z dnia 22.03.2002r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 146 poz. 3227)	Zmiana m.p.z. p. Gminy Płońsk, obejmująca fragmenty wsi: Poświętne, Brody, Cemokowo, Poczernin, Dalanówek, Michalinek, Rażniewo, Siedlin, Strachówko
9.	Nr XXXVI/209/05 z dnia 07.06.2005r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 163 poz. 5164, z 12.07.2005r)	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Płońsk – Teren budownictwa mieszkaniowego, usług i przemysłu w Szerominku
10.	Nr XXXVII/217/05 z dnia 29.06.2005r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 185 poz. 5974 z 11.08.2005r)	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Płońsk – Teren budownictwa mieszkaniowego, obejmujący działki nr ewid. 86/2 i 86/3 w Bońkach
11.	Nr LII/290/06 z dnia 25.08.2006r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 190 poz. 7321 z 20.09.2006r)	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Płońsk – teren działki nr ewid. 134/8 we wsi Siedlin i działek nr ewid. 1074/7 i 1074/4 w Poświętnem
12.	Nr VI/28/2007 z dnia 28.02.2007r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 126 poz. 3285 z 05.07.2007r)	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Terenu usług, składów, produkcji i komunikacji, obejmującego działki nr ewid. 5/4, 5/6, 5/8, 5/9, 21/1 i 21/2 – Poświętne, gmina Płońsk
13.	Nr XXII/132/2008 z dnia 29.08.2008r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 199 poz. 7408 z 23.11.2008r)	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Podmiejska I” terenów położonych we wsiach Poświętne, Strachówko i Siedlin, gmina Płońsk
14.	Nr XXXII/190/09 z dnia 05.06.2009r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 000 poz. 0000 z 00.00.2009r)	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Zatorze” terenów położonych we wsiach Szeromin i Szerominek, gmina Płońsk
15.	Nr XXXII/191/09 z dnia 05.06.2009r (Dz. Urz. Woj. Maz. nr 000 poz. 0000 z 00.00.2009r)	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenów działek nr 204/1, 204/2 i 208/1 we wsi Jeżewo, gmina Płońsk

Na terenie gminy w trakcie opracowania są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące tereny miejscowości Bońki, Brody, Skarżyn, Siedlin, Dalanówek i Strachówko.

Wydane w latach 2000 – 2007 decyzje (poza decyzjami dot. infrastruktury technicznej, komunikacji i gospodarki komunalnej) w układzie przestrzennym, według funkcji,

przedstawi poniższe zestawienie:

Lp.	Miejscowość	Zabudowa mieszk.	Budynki gospodarcze	Obiekty produkcyjne	Obiekty usługowe	Ogółem
1.	Arcelin	20	10			30
2.	Bugusławice	17	9			26
3.	Bońki	38	11	2	4	55
4.	Brody	37	13		3	53
5.	Cempkowo	23	8		3	34
6.	Cholewy	7	6			13
7.	Cieciórki	12	5		2	19
8.	Ćwiklin	16	3			19
9.	Ćwiklinek	7	7		1	15
10.	Dalanówek	5	1		7	13
11.	Ilanko	15	10		1	26
12.	Ilino	4	1	2	4	11
13.	Jeżewo	4	1			5
14.	Kluczewo	5	4			9
15.	Koziminy Stachowo	5	5			10
16.	Krępica	18	7			25
17.	Lisewo	7	5		2	14
18.	Michalinek	4	2	1		7
19.	Michowo	9	3			12
20.	Młyńsk	5	4			9
21.	Nowe Koziminy	2	2			4
22.	Pilitowo	8	2			10
23.	Poczernin	5	10		1	16
24.	Poświętne	6	6		4	16
25.	Pruszyń	1	1			2
26.	Raźniewo	1	2			3
27.	Siedlin	15	7	2	1	25
28.	Skarżyn	8	6		6	20
29.	Skrzynki	3	3			6
30.	Słoszewo	3	3			6
31.	Słoszewo Kolonia	1				1
32.	Stare Koziminy	4	1			5
33.	Strachowo	9	6		2	17
34.	Strachówko	12	7		2	21
35.	Strubiny	7	4			11
36.	Szeromin	8	3			11
37.	Szerominek	39	8			47
38.	Szpondowo	14	11		1	26
39.	Szymaki	11	9		1	21
40.	Woźniki	4	3			7
41.	Wroninko	1	2			3
OGÓŁEM		420	211	7	45	683

Powyższe dane wskazują, że najczęściej decyzji dotyczyło budownictwa mieszkaniowego - ponad 61 % i obiektów gospodarczych - ponad 30 % (budynki inwentarskie, gospodarcze, garaże).

Rozmieszczenie inwestycji, będących przedmiotem decyzji, wskazuje na koncentrację działań inwestycyjnych w miejscowościach: Siedlin, Bońki, Brody, Szerominek i Arcelin - w największych miejscowościach gminy w sąsiedztwie miasta Płońsk.

7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

7.1. Zagrożenia techniczne

- Na obszarze miasta znajdują się obiekty stwarzające zagrożenie wystąpieniem poważnej awarii (pożar, wybuch) zakłady produkcyjne, w tym zakłady składujące lub wykorzystujące do celów technologicznych substancje niebezpieczne (np. zakłady mleczarskie) oraz stacje paliw.
- Poważne zagrożenia stwarzają też sytuacje awaryjne mogące powstać w związku z przewozem materiałów niebezpiecznych, paliw płynnych i gazowych (wycieki substancji niebezpiecznych, pożary).
- Zagrożenia komunikacyjne, związane z przemieszczeniem się środków transportu przez obszar gminy, takie jak: wypadki i kolizje drogowe.
- Zagrożenia dla porządku i bezpieczeństwa mieszkańców powoduje też nieprawidłowe parkowanie pojazdów na terenie miasta (na chodnikach, trawnikach).
- Zagrożenia pożarowe o różnym stopniu w zależności od rodzaju zabudowy i przeznaczenia zabudowy; największe zagrożenie występuje w budynkach o palnych ścianach, stropach, klatkach schodowych, opustoszałych budynkach, w złym stanie technicznym,
- Ponadto zagrożenia stanowią:
  - możliwość rozprzestrzenienia się przez sieć kanalizacyjną skażeń spowodowanych np. wyciekami substancji ropopochodnych;
  - możliwość rozprzestrzenienia się uwolnionych substancji przez ciek;
  - wysokie budowle np. kominy oraz instalacje technologiczne i zbiorniki technologiczne w zakładach produkcyjnych, oraz budowle inżynierskie, w tym mosty, czy maszty antenowe.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	1
I UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	2
1. Informacje ogólne o gminie i powiązania funkcjonalno przestrzenne	2
2. Stan i zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego	2
2.1. Zasoby i warunki środowiska.....	2
2.2. Jakość podstawowych elementów środowiska.....	11
2.3. Obszary i obiekty chronione.....	14
2.4. Ochrona wartości kulturowych.....	17
3. Struktura społeczno - demograficzna	24
3.1. Zagadnienia demograficzne.....	24
3.2. Rynek pracy.....	26
3.3. Sieć osadnicza.....	27
3.4. Infrastruktura społeczna.....	29
4. Struktura gospodarcza	32
4.1. Rolnictwo.....	32
4.2. Działalność gospodarcza pozarolnicza.....	36
4.3. Struktura budżetu gminy.....	40
5. Infrastruktura techniczna i komunikacja	42
5.1. Komunikacja.....	42
5.2. Elektroenergetyka.....	44
5.3. Gazownictwo.....	45
5.4. Telekomunikacja.....	45
5.5. Gospodarka wodno – ściekowa i komunalna.....	45
6. Struktura zagospodarowania przestrzennego	47
6.1. Struktura zagospodarowania przestrzennego gminy.....	47
6.2. Struktura planów zagospodarowania miasta i gminy a proces przekształceń gospodarki przestrzennej.....	50
7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	53
7.1. Zagrożenia techniczne.....	53

